

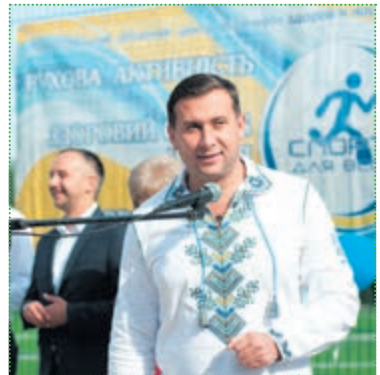

Газета Тернопільської районної ради

Подільське СЛОВО

№38 (5297) П'ятниця, 21 вересня 2018 року

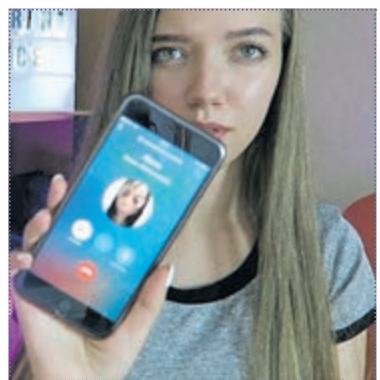
16 сторінок

«Хай кожен із молодих реалізує свою мрію в Україні!» **2,8**

Тема тижня

У суботу, 15 вересня, у Верховній Раді був зареєстрований урядовий законопроект про державний бюджет на 2019 рік. Напередодні на засіданні Кабміну його презентував Прем'єр-міністр Володимир Гройсман.

Поради психолога. Як не подружитися з Момо **6**

Головний кошторис країни: на що і як житиме Україна в 2019-му?

— Ми завершили масштабну роботу над документом, який дає старт бюджетному процесу. В головному кошторисі країни збережені всі ключові напрямки реформ, започаткованих у попередні роки. Важливо, щоб цей бюджет був не тільки реалістичним, а й сприяв розвитку національної економіки і впровадженню необхідних змін у війську, в освіті, в охороні здоров'я, інфраструктурі, а також виконанню тих завдань, які визначені стратегією розвитку. У ньому є відповіді на питання, як ми маємо жити в 2019 році, — сказав очільник уряду.

Назва проекту — «Бюджет розбудови країни», озвучена під час презентації, красномовно свідчить про те, що економічна ситуація в Україні в наступному році мала би поліпшитися. Що ж обіцяють нам основні цифри бюджету країни на майбутній рік?

Пріоритет №1 — українська армія

На підвищення обороноздатності і оборону країни в 2019 році планується спрямувати 209,5 млрд грн, що на 31,5 млрд грн більше, ніж у 2018 році. З них більше половини всіх витрат (108,3 млрд грн) передбачено на зарплати військовим. За словами прем'єра, мінімальна зарплата військовослужбовця в наступному році становитиме не менше 10 тис. грн. Службовців інших воєнізованих формувань (поліції, «надзвичайників» тощо) — не менше 9 тис. грн.

Підтримка децентралізації

Уряд продовжує процес децентралізації, який сприяє фінансовому зміцненню територіальних громад. У наступному році доходи місцевих бюджетів зростуть більше ніж на 40 млрд грн. Водночас уряд збільшує допомогу у фінансуванні місцевих інфраструктурних проектів. У 2019-му бюджет Державного фонду регіонального розвитку (ДФРР) зростає на 3,1 млрд грн — до 9,1 млрд грн. Це дасть змогу збільшити кількість інфраструктурних проектів, що реалізуються за підтримки Фонду. Цьогоріч за рахунок коштів ДФРР та субвенції на розвиток ОТГ вже втілюють

3170 проектів на загальну суму 7,7 млрд грн. У 2019 р. субвенція на підтримку ОТГ становитиме 1,9 млрд грн.

Доходи — 1 трлн 292 млрд грн

Наступного року доходи зведеного бюджету (з урахуванням місцевих бюджетів) зростуть на 130 млрд грн і сягнуть майже 1,3 трлн грн. Основні джерела наповнення бюджету не були названі, зате йшлося про те, на які потреби буде витрачена ця рекордна для України сума.

ВВП зростає на 3%

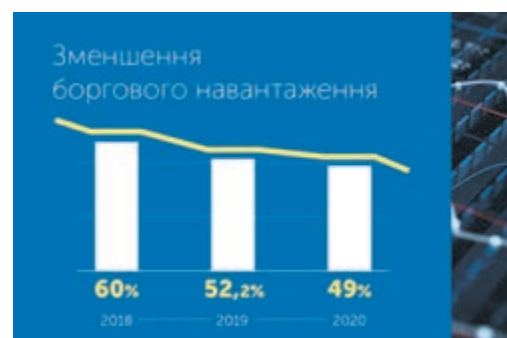
За прогнозами уряду, у 2019-му зростання ВВП становитиме 3%. Такий же показник зростання економіки було передбачено в бюджеті на 2018 рік, і, за словами прем'єр-міністра України, він виявився перевиконаним. За підсумками II кварталу, зростання ВВП становило 3,6%. Проте план на прийдешній рік вирішили не збільшувати, хоча припускають, що його також буде перевиконано.

А ось на наступні роки — на середньострокову перспективу — уряд Володимира Гройсмана проорокує зростання ВВП на 5-7%.

Інфляція — 7,4%

У бюджеті на поточний рік передбачено, що до кінця грудня інфляція сповільниться до 9,9% (рівень подорожчання основних груп товарів і послуг за 12 місяців). Нагадаємо, до грудня 2017-го

річна інфляція становила 13,7%. Поки — від початку поточного року до кінця серпня — інфляція становить 3,6%. А якщо порівнювати з періодом від серпня 2017-го до серпня 2018-го — 9%. Восени інфляція традиційно прискорюється.

Зовнішній борг — 52,2%

Одним із головних завдань щодо забезпечення макроекономічної стабільності уряд визначив скорочення боргів, а відтак — і зменшення боргового навантаження на бюджет. Вже цього року сума державного боргу зменшилася на 119,63 млрд грн, або на 2,39 млрд дол. Наступного року держборг має скоротитися до 52,2% ВВП (цьогогоріч — 60% ВВП), до 2020 року цей показник зменшиться до 49% ВВП.

На думку економістів, співвідношення зовнішнього боргу і ВВП — дуже важливий показник, оскільки саме він, а не розмір боргу, дає уявлення про те, наскільки важким (або навпаки) є боргове навантаження на бюджет тієї чи іншої країни. «Критичною точкою» вважається показник 60%, тобто, якщо державний борг країни вищий, це — ризик для її фінансової стабільності та економіки.

Нагадаємо, що загальна сума зовнішнього боргу України, з урахуванням боргів підприємств і організацій, дорівнює 113 млрд доларів у поточних цінах, і співвідношення з ВВП становить близько 106%.

Продовження на стор. 5.

З архівів СБУ. Настасівські підпільниці **7**

Як зберігати болгарський перець **14**

Фестиваль дитячого футболу **15**

Якість, яка не підведе

46027 м. Тернопіль, вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35, 25 37 59
www.lanclaas.com.ua
e-mail: office@lanclaas.com.ua

Компанія "Інтер-Ріск Україна" запрошує на роботу операторів Контакт-центру у м. Тернопіль

Надсилайте резюме на info@interrisk.com.ua або телефонуйте за номером +38 050 498 07 47

- 3 досвідом та без досвіду роботи.
- Навчання за рахунок компанії.
- Гнучкий графік роботи.
- З/п від 7 000 грн (висока ставка + бонуси)

Державні програми

Породіллі вже отримують
«пакунки малюка»

14 вересня 2018 року розпочали вручення бебі-боксів. Перші «пакунки малюка» матерям новонароджених з Мишковичів, Байківців та Гаїв-Шевченківських вручили голова обласної державної адміністрації Степан Барна, заступник голови ОДА Світлана Беспоповцева, заступник голови райдержадміністрації Андрій Колісник, заступник Байковецького сільського голови Віктор Пулька, начальник управління соціального захисту населення РДА Сергій Мандзюк та заступник директора – начальник відділу соціальної роботи Тернопільського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Едуард Грішин.

ша матеріальна допомога — 10 тис. грн. Сьогодні ми маємо можливість збільшити цю допомогу у вигляді пакунка для дитини», — наголосив Степан Барна.

Він також уточнив, що проєкт мав стартувати з 1 вересня, але відбулася затримка. «На сьогодні з початку дії програми в області народилися 247 малюків, і наше завдання — доставити «пакунки малюка» до кожної дитини», — акцентував голова ОДА.

До кінця року, додам, очікується народження понад 3 тисячі дітей. Між обласною державною адміністрацією та Кабінетом Міністрів України укладено угоду на суму 15 млн грн.

Меморандум про реалізацію програми підтримки народжуваності дітей в Європі і світі підписали в рамках угоди про співпрацю між Кабінетом Міністрів України та Дитячим фондом ООН. Це, як наголосив очільник області, цікавий проєкт, який дає можливість підтримати кожну родину, де є новонароджені.

«Держава спрямовує на кожну дитину 41 тис. грн, які виплачує впродовж трьох років, з них пер-

Добрі справи

Тарас ЮРИК:
«Хай кожен із молодих
реалізує свою мрію
в Україні!»

Цей тиждень розпочався для учнів та вчителів Великоглибочецької ЗОШ I-III ст. ім. Ярослава Стецька дуже важливою подією — відкриттям спортивного майданчика зі штучним покриттям. Інколи треба багато часу, щоб мрія стала реальністю. А тут не минуло і двох років після того, як діти та їхній учитель фізкультури висловили бажання мати такий майданчик для занять спортом поблизу школи, а «ось він уже й намалювався», як пожартували зі мною учні з Великого Глибочка. Звичайно, приємно, коли маєш, що хочеш. Так і має бути!

«Поряд з футбольним полем зі штучним покриттям і майданчиком із тренажерами в цьому комплексі плануємо встановити ігрові споруди для молодших школярів — гірки, гойдалки, — каже директор Великоглибочецької ЗОШ I-III ступенів ім. Ярослава Стецька Надія Тишук. — Тут будемо проводити заняття з фізкультури, позакласну роботу, різні турніри. Плануємо встановити футбольну команду дівчат. Цей майданчик — не тільки для учнів, а також для жителів села. Щиро дякуємо народному депутату України Тарасові Зіновійовичу Юрику та голові Тернопільської районної державної адміністрації Олександрові Ігоровичу Похилому за чудовий подарунок. У нашій школі створено сучасні умови для занять спортом. Найближчим часом заплановано проведення ремонтних робіт у спортзалі і перекриття даху над ним».

Продовження на стор. 8

Офіційне | Сесія

Особлива увага закладам освіти, культури, медицини

20 вересня відбулася 19 сесія Тернопільської районної ради, яку провів голова Андрій Галайко. В роботі сесії взяли участь депутати районної ради, голова районної державної адміністрації Олександр Похилій, начальники управлінь, відділів та служб районної державної адміністрації, керівники територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади, представники поліції та інших правоохоронних органів, сільські, селищні та міські ради, працівники виконавчого апарату районної ради та інші.

На сесії розглянуто низку важливих питань життєдіяльності району. Зокрема, заслухано інформацію про підготовку соціальної інфраструктури та господарського комплексу району до роботи в осінньо-зимовий період 2018-2019 років. Особливу увагу зосереджено на закладах освіти, культури, медицини, соціальної допомоги одиноким, літнім людям, інвалідам. Затверджено технічну документацію з нормативної грошової оцінки земельних ділянок у селах і селищах Великі Бірки, Велика Лука, Дубівці, Івачів Долишній, Острів, Підгородне та на території с/господарства «Тернопіль» (м. Дропів).

Депутати дали дозвіл на зміну меж сіл Дубівці та Стегниківці Байковецької сільської ради.

«Відрадно, що сільські ради дбають про поліпшення якості життя на території своїх населених пунктів, — наголосила начальниця фінансового управління РДА Ольга Казмирів. — Цього разу міжбюджетні трансферти між Тернопільським районним бюджетом та місцевими бюджетами здійснили сільські ради: Підгороднян-

ська (200 000 грн.), Великогаївська (230 000 грн.), Плотичка (72 000 грн.), Острівська (11 656 грн.), Чернелево-Руська (6 632 грн.) та Великоберезовецька селищна рада (19 910 грн.)». Кошти будуть спрямовані на сільську медицину, культуру, освіту, зокрема, на поліпшення харчування дітей у садочках і школах, інші потреби.

На сесії затверджено зміни до районного бюджету на 2018 рік у зв'язку з перевиконанням бюджету на суму 3 млн 689 тис. 532 гривні гривень за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетом на здійснення заходів окремих територій, інших субвенцій із місцевого бюджету. За цей рахунок вдалося збільшити обсяг видатків, зокрема — на відділ освіти РДА, Тернопільське районне територіальне медичне об'єднання (ТРТМО), відділ культури РДА, відділ молоді та спорту РДА та ін.

Депутати затвердили внесення змін до Програми розвитку фізичної культури і спорту на 2017-2019 роки та Програми розвитку футболу на 2015-2020 роки.

Три питання, які було винесено на розгляд сесії, стосувалися Домаморницької школи. У зв'язку з тим, що цього року тут навчаються лише 25 школярів (мінімальна кількість має бути 25), школа втрачає статус закладу I-II ступенів та, згідно із законодавством, не може мати державної фінансової субвенції. Тому дано згоду на звільнення директора КЗ НВК «Домаморницька ЗОШ I-II ст.», пониження ступеня навчального закладу (I-II ст.) та затвердження статуту КЗ НВК «Домаморницька ЗОШ I ст. – ДНЗ». Як тільки у Домаморичі

навчатиметься більше учнів, вона знову поверне собі попередній статус.

На сесії дано дозвіл на списання основних засобів та ТРТМО, внесено змін до структури та чисельності Фонду комунального майна, затверджено розпорядження голів районної ради та РДА.

Затверджено рішення про безоплатне навчання в Острівській та Великобірківській музичних школах району дітей учасників АТО та ООС.

На сесії прийнято рішення направити запит депутата Арсена Чудика Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо систематичних перепадів постачання електроенергії, яке призводить до псування побутової техніки жителів села Дичків.

У «Різному» депутати Ярослав Решетуша, Микола Дурович, Віктор Свербиус порушили питання ремонту доріг, благоустрою та встановлення автобусних зупинок.

Галина ЮРКА – ТРП «Джерело».

Фото автора.

Професійні свята

Професія мужніх

18 вересня у гості до рятувальників завітали голова РДА Олександр Похилий, голова районної ради Андрій Галайко та представники Байковецької й Великогаївської ОТГ, щоб привітати їх із професійним святом.

День рятувальника України відзначають 17 вересня. Це — чудова нагода привітати працівників ДСНС, адже вони виконують дуже складну і надзвичайно важливу роботу. Це професійне свято не тільки працівників аварійно-рятувальних служб, пожежної охорони, інших спеціальних формувань. Його відзначають також громадяни, які здійснили важкий висуток у справі ліквідації та природного характеру, захисту життя і здоров'я людей.

Нині всі рятувальники України підпорядковуються Державній службі з надзвичайних ситуацій, яка забезпечує реалізацію державної політики у сферах цивільної захисту, захисту та заселення території від надзвичайних ситуацій та наслідків їх виникнення, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, а також профілактики травматизму невинного характеру.

«На жаль, щодня в Україні виникають пожежі, аварії, техногенні та природні катастрофи, інші надзвичайні ситуації, — сказав Олександр Похилий. — Рятувальники завжди перші там, де необхідна невідкладна допомога. Протягом чотирьох років в умовах бойових дій на сході України вони мужньо та героїчно рятують людей, розмінують територію, проводять аварійно-відновлювальні роботи. Рятувальник — професія мужніх. Пишаємося, що наші рятувальники є саме такими. Бажаю всім, хто присвятив своє життя благодійній місії — допомагати людям у надзвичайних ситуаціях, щастя, злагоди та доброту в родині, міру».

«Нині на рахунок наших рятувальників величезна кількість пошукових і рятувальних робіт, врятованих життя та матеріальні цінності, — наголосив голова районної ради Андрій Галайко. — Відвага і чуйність — риси справжнього рятувальника. За це

ви здобули повагу наших краян. Бажаю вам, щоби менше було катастроф і надзвичайних ситуацій. А ще краще — хай вони назавжди зникнуть із нашої життя. Хай усмішки завжди зустрічають із роботи найдорожчі люди, хай щастить і збувається все задумане».

З нагоди свята Олександр Похилий та Андрій Галайко вручили рятувальникам відзнаки, грамоти і подяки. Зокрема, нагрудним знаком «За заслуги» нагороджено Ігоря Тріля, почесними грамотами управління ДСНС у Тернопільській області — Юрія Тофіля, Володимира Андрієвського, Ігоря Сафанюка, Ярослава Томашевського. Подяки управління ДСНС у Тернопільській області оголошено Володимиру Свистуну, Любомиру Крушельницькому, Роману Томашевському, Валерію Мацьковському, Андрію Якимцю, Володимиру Барицькому. Чергові звання присвоєно Роману Небесному та Євгену Перогу. Грамоту обласної ради вручено Тарасу Олійнику, грамоту ОДА — Володимиру Дубині. Багато рятувальників нагороджено грамотами РДА та районної ради, грамотами та подяками РВ УДСНС України. Начальника ТРВ УДСНС України в Тернопільській області Юрія Ткачика нагороджено цінним подарунком — годинником.

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело».
Фото автора.

Степан БАРНА: «Працюємо, щоби солдати почувалися комфортно»

4 роки — це небагато для мирного життя, але багато для війни... Саме з цієї тези розпочали урочисті заходи з нагоди четвертої річниці створення 44-ї окремої артилерійської бригади. За цей період військове формування «наростило м'язи». Особовий склад повністю укомплектований, бійці забезпечені потужною технікою і сучасним озброєнням та успішно виконують бойові завдання на східному фронті.

Степан Барна нагадав, що у 2013 році на території Тернопільської області було знищено останнє боездатне військове з'єднання. А Революція Гідності й війна з російським агресором змусили відновлення Тернопільської артбригади. Це стало можливим завдяки ініціативі Президента України Петра Порошенка.

«Приємно констатувати, що понад 5 тис. бійців нашої артбригади захищали і захищають країну на сході. Сьогодні ми робимо спільні кроки для того, щоби 44-та бригада була боездатною, а солдати почувалися комфортно. Тому наразі триває будівництво семи гуртожитків для майже 900 військовослужбовців. Сподіва-

юся, що відновлення військових частин у Теребовлі, Тернополі та Чорткові дасть можливість перспективного розвитку Збройних сил України і стане передумовою збільшення кількості бажаючих служити в армії», — наголосив голова ОДА.

Новини | Коротко про актуальне

Верховна Рада збільшила кількісний склад Центральної виборчої комісії із 15 до 17 членів. Як повідомлялося, Президент Петро Порошенко 23 січня підписав подання на призначення нових членів Центральної виборчої комісії, у списку — 14 кандидатів. Глава держави також підписав лист про звільнення нинішніх членів ЦВК.

З 2008 по 2017 роки карту поляка отримали 101 тис. 937 громадян України. У першому півріччі нинішнього року польські консульські установи в Україні вже прийняли понад 7,2 тис. заяв від українських громадян.

Як відомо, карта поляка — документ, який підтверджує належність особи до польського народу, поки межі історичної батьківщини. Її власники мають низку пільг на території Польщі. Зокрема, йдеться про спрощену процедуру отримання документа на перебування в Польщі, а також прискорену процедуру набуття громадянства країни, отримання пільг для вступу до польських вишів, проїзду у громадському транспорті тощо.

Німеччина усвідомлює за Польщею має намір незабаром спростити процедуру працевлаштування для громадян держав, що не належать до ЄС. Новий порядок дасть змогу отримати роботу на півночі, вибрати роботодавця, в його супроводі зареєструватися на біржі праці. Це значно змінить розподіл українських трудових мігрантів в Європі, вважають експерти. Багато українців переїдуть на роботу в Німеччину з Польщі, а також ті, які не мають можливості знайти гідну роботу вдома. При цьому загальний потік трудової міграції зростає.

З 1 жовтня в Україні розпочинається військовий призов. Цієї осені з Тернополя розпочинається військовий призов 23 тисячі людей. Призов триватиме три місяці — жовтень, листопад і грудень. Солдатів розподілять на службу у ЗСУ, Нацгвардію, прикордонну службу та Державну службу спеціального транспорту. Більшість із них служитимуть у Західній Україні. В зону ООС призовників не направлятимуть.

Повістки почали видавати з 1 вересня. Якщо призовнику її не вручили, він повинен сам з'явитися у військомат протягом 10-ти днів. В разі неприбуття у визначений час, призовника притягнуть до адміністративної, а в подальшому, можливо, й до кримінальної відповідальності.

Згідно з нещодавно оприлюдненим моніторингом, цього року загальнонаціональні радіостанції перевиконують встановлені квоти україномовних пісень на 24%, а місцеві — на 18%.

«Я переконаний, що саме завдяки мовним квотам на радіо і на телебачення ефір нарешті наповниться українським культурним змістом. Саме вони підштовхнули до розвитку індустрії, у нас з'явилася набагато більше авторів і виконавців, і творче середовище буквально «вибухнуло» новими музичними колективами. Виявилось, є що транслювати, є пісні і виконавці, і фільми, і українські музичні твори», — зазначив із цього приводу Президент Петро Порошенко.

Святіший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет висловив тверду впевненість у тому, що Україна ближчим часом отримає томос про автокефалію УПЦ, про що свідчать формальні процедури з боку Константинопольського патріархату.

Те, що залишитися від Москвського патріархату, матиме такі самі права, як і українські церкви, однак не буде називатися Українською церквою», — зауважив Філарет, виступаючи в Посольстві України в США перед представниками української громади.

МОН винесло на громадське обговорення проект наказу «Про затвердження Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів та внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128».

В документі зазначається, що поділ класів на групи здійснюється за умови, що значення допустиме навчальне навантаження на учнів не перевищуватиме загальну кількість годин, передбачених навчальними планами для таких класів та груп з урахуванням поділу. Наприклад, поділ класу на групи відбувається при вивченні таких предметів: трудове навчання у 5-9 класах, за умови, що в класі більше 27 учнів; іноземні мови, з кількістю не менше 8 учнів у групі; практичні заняття з інформатики, з кількістю не менше 8 учнів.

У Тернопіль приїде керівник уряду. Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман візьме участь у засіданні Асоціації міст України під назвою «День діалогу з владою». Захід відбуватиметься в Українському домі «Перемога» впродовж 24 та 25 вересня. У засіданні візьмуть участь близько 400 осіб, серед яких — міські, селищні та сільські голови, голови ОТГ, народні депутати України, представники Адміністрації Президента України, ЦОБВ, обласної державної адміністрації та обласної ради.

За підтримки міського голови Тернополя облдержадміністрації Степана Барна та міського голови Тернополя Сергія Надала забутий довгобуд обласної бібліотеки, що на площі Героїв Євромайдану, отримає нове життя. Локація стане новою арт-платформою для митців, мистецьким кампусом для втілення різних творчих задумів.

З 19 по 23 вересня у Львові триває 25-й форум видавців — книжковий ярмарок і Львівський міжнародний літературний фестиваль. Цьогорічний мистецький захід відбувається на більш, ніж 50 локаціях.

Тернопільщина на цьому дійстві представляють видавництво «Крок», автори Юрій Матевошук, Юрко Завадський, Михайло Пінчак, Роман Воробійов.

Тема тижня

Головний кошторис країни: на що і як житиме Україна в 2019-му?

Початок на стор. 1.

На часі — реформа охорони здоров'я

Загалом фінансування охорони здоров'я в 2019 році збільшиться на 9,5 млрд грн. — до 92,3 млрд грн.

Основним проектом 2019 року в області охорони здоров'я Кабмін називає реформу служби екстреної медичної допомоги. З бюджету екстреної медичної допомоги 1 млрд грн, ще стільки ж, за розрахунками уряду, сумарно нададуть місцеві бюджети. Реалізація проекту почнеться в 5-6 «пілотних» областях, де за скеровані на втілення реформи гроші проведуть навчання персоналу, поліпшать матеріальне забезпечення служби екстреної медичної допомоги та підвищать зарплату лікарям.

Ще однією важливою новацією в галузі медицини стане повернення до безкоштовних аналізів. Безоплатними вони будуть для тих, хто матиме направлення від медичної служби екстреної медичної допомоги. Також передбачено фінансування оновленої системи первинної медичної допомоги — 15,3 млрд грн.

Зростуть пенсії та «мінімалки»

Головна мета всіх реформ, які проводить уряд, — підвищення якості життя громадян. Людина є ключовим фокусом усіх реформ. У проект бюджету-2019 закладено подальше зростання соціального стандарту.

Розмір мінімальної зарплати Кабмін пропонує підвищити з 1 січня 2019 року до 4172 грн. Сьогодні вона становить 3723 грн. Збільшити «мінімалку» до 4000-4200 збиралися ще влітку або восени 2018 року, але в бюджеті не вистачило ресурсів.

В 2019 році вперше в історії України завдяки урядовій пенсійній реформі пенсії будуть перераховані автоматично, залежно від інфляції і зростання зарплати. В середньому після перерахунку пенсії зростуть приблизно на 15-20%.

Крім того, буде проведено монетизацію субсидій на ЖКП. Це означає, що субсидіанти отримуватимуть «живі гроші», а не зниження платежів на розмір держдопомоги, як сьогодні.

На освіту спрямують більше

На цю галузь у 2019 році планують надати 242 млрд грн. Це на 27,8 млрд грн більше, ніж у поточному році. Зокрема, ці кошти будуть використані і на подальше реформування початкової освіти (1 млрд грн).

Також у бюджеті передбачено кошти на подальше зростання зарплати вчителів.

У дороги «закатають» 56 млрд грн

У 2019 році на автошляхи країни буде скеровано 56 млрд грн, що на 8,3 млрд грн

більше, ніж цього року. Під час презентації проекту бюджету прем'єр назвав дороги «судинами української економіки», які в 2019-му почнуть оновлювати, ремонтувати. Також здійснюватимуть будівництво автошляхів і з облцентром. На розвиток доріг місцевого значення планують витратити 17,7 млрд грн, тобто майже третину всіх «дорожніх» грошей. До слова, у бюджеті поточного року на будівництво і ремонт доріг передбачено близько 47 млрд грн, з них 11 млрд — на дороги місцевого значення.

Понад 2,5 млрд у проекті бюджету-2019 закладено на підвищення безпеки на дорогах: розмітку, дорожні знаки, пішохідні переходи тощо.

Понад 6 млрд грн — на енергонезалежність та енергоефективність

Важлива складова побудови енергонезалежної держави — зменшення споживання енергоресурсів. Наступного року енерго-

ефективні проекти фінансуватимуть через Фонд енергоефективності, на забезпечення діяльності якого закладено 1,6 млрд грн. Він буде видавати кредити на виконання робіт, пов'язаних зі зниженням споживання енергії й економією тепла. Ще 400 млн грн передбачено на «теплі кредити», адже лише за 4 роки дії програми їх вже встигли отримати понад 500 тисяч українських родин.

Також у 2019 році понад 2,3 млрд грн планується надати на модернізацію українських шахт. 713 млн грн — на реконструкцію гідроелектростанцій.

Уряд підтримає АПК

Ще одним пріоритетом Кабміну щодо розподілу коштів в бюджеті рік є вітчизняний аграрний комплекс, що формуватиме 12% вітчизняного ВВП, а також забезпечує близько 40% всіх валютних надходжень. Загальний обсяг фінансування — 6,9 млрд грн.

Уряд забезпечив і законодавчі вимоги щодо фінансування АПК на рівні не менше 1% загального випуску продукції в аграрному секторі. Зокрема, на розвиток тваринництва в бюджеті закладено 4 млрд грн, на здешевлення вартості вітчизняної техніки — 1,38 млрд грн, на підтримку фермерів — 1 млрд грн. Також будуть збережені усі програми, започатковані урядом раніше.

За словами Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана, попереду — кількамісячні баталії, без яких неможливе досягнення консенсусу.

— Це вже третій наш бюджет. Країна живе, економіка розвивається. Якби на нас не «повисили» 1,3 трлн грн боргу, ми зробили б у сотні разів більше того, що можемо сьогодні, — наголосив він. — Але я впевнений, що системність наших дій стає відчутною і в зростанні зарплат, і в підвищенні якості медичних послуг, і в багатьох інших сферах.

Лілія РАТНЮК.

Милосердя

Керівникам управлінь, відділів райдержадміністрацій, директорам підприємств, організацій, установ, фермерам, підприємцям, релігійним та громадським організаціям, головам сілських та селищних рад, об'єднаних територіальних громад

Шановні громадяни!

1 жовтня в нашій державі відзначають Міжнародний день людей похилого віку на знак глибокої поваги до найстарших представників громади.

Турбота про людей такого поважного віку — справа кожного суспільства, адже саме вони зберегли для нас найкращі національні традиції, навчили долати труднощі та бути достойними громадянами нашої держави.

Просимо колективи підприємств, організацій та установ, релігійних і громадських організацій не обминути оселі могозаста-продуктами харчування, одягом, взуттям.

Своїм благодійним вчинком ми принесемо радість і надію в їхні оселі, зіграємо душі своєю добротою. Сама ваша допомога буде виявом милосердя і любові до ближнього.

Н.І.БОЙКО, директор Територіального центру соціального обслуговування.

Пенсійний фонд

Онлайн можливості Пенсійного фонду

Пенсійний фонд України запровадив новий сервіс із надання електронних документів з підтвердженням QR-кодом. Послуга доступна для користувачів веб-порталу Пенсійного фонду України, які увійшли на портал за допомогою електронного цифрового підпису (ЕЦП).

Це сучасне нововведення дає змогу громадянам, не виходячи з дому, отримувати електронні документи:

- довідку про доходи пенсіонера (загальний розмір призначеної пенсії);
- довідку про доходи пенсіонера для призначення субсидій, що містить дані про розмір пенсії без урахування видів виплати;
- індивідуальні відомості про застраховану особу (форма ОК-5), що містить інформацію про страховий стаж, заробітну плату та сплату страхових внесків страховальниками;
- витяг з Реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування осіб/отримувача страхової виплати; дані набутого страхового стажу; відомості щодо нарахованої заробітної плати, що враховується для розрахунку страхових виплат та страхового стажу; відомості про особливі умови праці, про суми добровільних внесків; дані пенсійної справи; відомості про інші види загальнообов'язкового державного соціального страхування.

СМС-інформування

3 травня 2018 року запроваджено СМС-інформування, яке містить набір стандартних повідомлень щодо призначення, перерахунку, припинення або поновлення виплати пенсії, а також вивід як на пенсіонерів, так і на громадян, які не досягли пенсійного віку.

Сервіс є безкоштовним і може бути корисним кожному:

по-перше, громадяни будуть оперативно проінформовані про всі зміни, які відбуваються в пенсійній галузі;

по-друге, що не менш важливо, для кожного працівника це — інструмент контролю за своїм роботодавцем. Адже щомісяця застрахована особа буде отримувати повідомлення

Електронний документ з QR-кодом, підписаний електронним цифровим підписом Пенсійного фонду України, згідно з чинним законодавством, є аналогом паперового документа, підписаного відповідальною особою в органах Фонду.

про зарахований страховий стаж, який необхідний при призначенні пенсії. Відсутність повідомлення про нарахований страховий стаж є приводом для звернення до свого роботодавця для з'ясування причин.

Для отримання СМС від Пенсійного фонду необхідно надати згоду одним з доступних способів:

- або через веб-портал електронних послуг ПФУ з допомогою електронного цифрового підпису, де в особистому кабінеті заповнюються відповідні поля;
- або через особисте звернення до органів Пенсійного фонду та оформлення заяви встановленого зразка.

Людмила ТРАВІНА,
начальник відділу обслуговування громадян у м. Тернополі
ТО УПФУ Тернопільської області.

3 архівів СБУ

НАСТАСІВСЬКІ ПІДПІЛЬНИЦІ

В одному з попередніх матеріалів ми розповідали про діяльність жіночої ланки підпілля ОУН у Микулинецькому районі під керівництвом Ольги Стефанівни Канцер. Як відомо, все закінчилося великою кількістю арештів у селах Чорторія, Серединки, а також на хуторі Хатки. Описуючи ті події, ми спеціально не згадали ще кількох персонажів, відклавши це до того часу, коли почнемо писати про с. Настасів, бо діяльність жіночого відтинку активно провадилась і в цьому селі.

У грудні 1944 року в клубі села Настасів відбувся концерт, в якому брали участь Микулинецького району. Тож і глядачів із сусідніх сіл було також багато. Завітала на концерт і жителька хутора Хатки Ольга Канцер, яка на той час посіла вагоме місце в ієрархії місцевого ОУН. Метою її візиту до Настасова був, звісно ж, не перегляд концерту, а вивчення та підбір гідних кандидатів до підпілля. Попередньо поспілкувалась зі своєю сестрою Ксенією, котра порадила по-друге з Настасова, яких знала ще з дитинства. Сестри Канцер на «оглядині» Палади святкового дійства Ксенія підійшла до Наталі Михайлівни Дженджеристої (1923 р. н.) та Теклі Петрівни Жмурко (1927 р. н.), познайомила їх із Ольгою. Між жінками зав'язалася дружня розмова. Наталія і Текля найбільш невіділі завітають у гості до сестер Канцер на хуторі Хатки.

селах, про які ми вже писали: збір коштів для УПА, забезпечення продовольства та одягу, забезпечення медичної допомоги УПівцям, забезпечення безпечної циркуляції пошти тощо. Жінки познайомилися з бійцями місцевої боївки УПА: братами Ярославом та Іваном Жмурко (псевдо «Окунь» та «Орест»), а також із «Мироном», «Новим», «Марком» та «Грабом». Враховуючи, що в селі немає лісу і бійцям ніде було заховатися у випадку небезпеки, вирішили збудувати кілька криювок у селі. До вибору надійних людей, згодом друзів яких було б це зробити, задіяли місцевих ОУНівок. **Відтак, одну криювку зробили під сараєм у Теклі Смоляк, а другу — на подвір'ї Григорія Теслі.**

Періодично відбувалися районні збори підпільниці. Зазвичай їх проводили Ольга Канцер або ж відома нам із попередніх публікацій Станіслава Федик (провідник жіночої лінії у Микули-

зміг утекти. Бандерівці кинулися навздогін. Більшовик завігати покинутої Оцінивши ситуацію, «Горішній» наказав спалити будинок разом із Крупою, аби не витратили набої. Того ж вечора повстанці зібралися та покинули село.

Наступного дня Настасів кишів сивоволосими усіх рівнів та партійним керівництвом району. Зрозуміло, важко розселити в одному селі 30 чужинців і не привернути жодної уваги... В ході масових допитів та арештів жителів села, проведених того дня, таки знайшлися ті, хто щось чув і бачив.

Проаналізувавши ситуацію, що склалася, дівчата вирішили перейти на нелегальне становище. Переховувалися то в УПівських криювках, то на стріхах у односельців. Проте безкінечно це тривати не могло. Вже 24 травня 1945 року районне МДБ затримало Наталію Михайлівну Дженджеристу, яка забігла до дому переодягнувшись та поїсти. Через два тижні, 8 червня 1945 року, до рук карателів потрапила Текля Петрівна Жмурко, а ще за місяць, 8 липня 1945 року, здійснено арешт Ганни Пилипівни Гальки.

21 вересня 1945 року, на Різдва Пресвятої Богородиці (до речі, сьогодні минає 73 роки!) військовий трибунал військ НКВС Тернопільської області визнав винних та засудив: Н.М. Дженджеристу до 15 років позбавлення волі та 3 років заслання, Т.П. Жмурко та Г.П. Гальку — до 10 років розбавлення волі та 5 років заслання.

Н. М. Дженджериста відбувала покарання в воркутинському «Речлазі». У 1955 році вона звернулася із проханням про перегляд справи, в результаті чого її було помилувано та звільнено 09.05.1956 року. Відбувши заслання у Комі АРСР, переїхала до м. Торез на Донеччині. Там вийшла заміж і, взявши прізвище чоловіка, стала Наталею Михайлівною Струтинською.

Т. П. Жмурко відбувала покарання в Запорізькій області. Звільнена 18.06.1954 року. Відбувши заслання, повернулася до рідного села, вийшла заміж, змінивши прізвище на Ворожбит.

Г. П. Галька відбувала покарання в «Мінлазі» в Комі АРСР. Звільнена 03.07.1954 року. Повернулася до Тернополя, вийшла заміж і стала Ганною Пилипівною Москалик.

В історії багатьох народів були жінки-герої, завдяки яким світ ставав іншим. Це — і Клеопатра у Єгипті, і цариця Тамара в Грузії, і Жанна д'Арк у Франції, Гюрем Султан (Роксолана) в Османській імперії, Індіра Ганді в Індії. Всі ці жінки були абсолютно різними і за характерами, і за роллю в історії. Проте є у них одна спільна риса: у важкій для свого народу, країни чи власної сім'ї період вони мобілізували неймовірні сили, щоб взяти ситуацію під контроль та продовжувати боротьбу, яким би сильним не був опонент. Усі вони на якомусь етапі зреклися всього жіночого, що було закладено природою, та перетворилися на гладіаторів, готових битися не на життя, а на смерть, бо їм вже немає чого втрачати. В протистоянні з ними складала зброю найвидатніші полководці, до їх ніг падали цілі імперії. Після вивчення життєвого шляху настасівських підпільниць, чомусь стало на думку, що вони також чимось схожі на цих видатних жінок. Адже так само віддано, ризикуючи власним життям, відгукнулися на поклик свого народу...

Ювілеї

Многая літа!

Із року в рік, із покоління в покоління засивається, колоситься і золотіє подільська земля. І за тим усім — людська праця.

Праця тих, хто засіває та вкоренився у ній, полюбив її, як свою рідну, оспівану в думах і піснях землю предків, що полягли за неї й упокоїлися в ній.

Мирон Сагайдак — із тих справжніх палких ентузіастів, на яких в українській глибинці тримається наша культура. Він — відомий на Тернопільщині культурний та громадський діяч, голова Великоглибочецького осередку «Просвіти», засновник унікального історико-меморіального музею родини Стецьків у селі Великий Глибочок, автор повного видання біографії Ярослава Стецька. А ще — літератор, історик, краєзнавець, журналіст, фотограф, кінооператор, політик, художник...

20 вересня Мирон Іванович відзначив 75-ліття. Поважний і радісний ювілей, адже чимало на своїй життєвій дорозі бачив цей чоловік. Про нього можна розповідати годинами, але найкраще про людину говорять не красиві фрази, а її діяння.

Талановита людина — талановита в усьому. Мирон Сагайдак, без сумніву, є Особистістю з великої літери. Пройшовши тернистими і навіть небезпечними стежками життя, він жодного разу не зрадив ні Бога, ні Батьківщину. До Глибочка приїхав у 1966-му і з того часу життя змінилося. Тепер основним завданням для нього стало вносити внесок у розвиток села згустком буття та духу, щастя та смутку багатьох поколінь.

Та головне дітище Сагайдака — це, звичайно, музей славного подружжя націоналістів, у книзі відгуків якого стільки подяк за «жертвність і сподвижницьку працю з вшанування пам'яті». Там зберігається майже півсотні оригінальних експонатів, пов'язаних із життям і діяльністю Стецьків. Серед них — і особисті речі пана Ярослава, що їх передала Слава Стецько з Мюнхена, і ті, що їх збирав звідусіль сам Мирон Сагайдак. Музей родини Стецьків було відкрито у 2002-му році. Тоді ж було освячено і пам'ятник видатному діячу українського національно-визвольного та державницького руху Ярославу Стецьку. Саме пан Мирон зробив і проєкт постаменту, за яким талановитий скульптор Олексій Малауря готовив фігуру, а профінансувати його спорудження допомогли вихідці з села в діаспорі та тернопільські меценати. За великий внесок у благородну справу увічнення пам'яті славних синів українського народу Мирон Сагайдак отримав відзнаку в обласних відділеннях товариства «Просвіта» та Братства вояків ОУН-УПА «Легіон».

А ще до 106-ї річниці з дня народження видатного діяча українського національно-патріотичного руху Ярослава Стецька в тернопільському видавництві «Мандрівець» вийшла унікальна книга «Ілюстрована історія села Великий Глибочок — фотоальбом-енциклопедія з опублікованими результатами міжнародних археологічних експедицій на території Великого Глибочка впродовж багатьох років. У книзі вперше висвітлено історію походження назви села. На її сторінках — багато розповідей та світлин про історичні події від заснування села до сьогодні.

...Здавалося б, одна людина, одне життя, але ж ні. Мирон Сагайдак за свої 75 років встиг зробити стільки, що й на кілька життів вистачило б! І сьогодні його очі не втратили того яскравого вогника, того нестримного бажання залишити по собі добру пам'ять для прийдешніх поколінь. Він є живим прикладом того, як не розгубити себе, а використувати власний потенціал та енергію на максимум, як не просто існувати, а вдихати життя на повні груди, адже лише так можна відчувати його запах сповна.

Ми ж вітаємо шановного ювіляра зі святом і бажаємо міцного здоров'я, безмежного людського щастя, сімейного добробуту. Нехай кожен новий день буде щедрим на успіхи та перемоги, багатим на радісні звістки, приємні події, особисті досягнення і благородні справи! Хай і надалі буде плідною ваша нелегка праця на благо рідного краю та держави, не легка віра, неповажна сила духу! Божої благодаті та всіляких гараздів вам і вашій родині на многії і благодії літа!

Колектив редакції газети «Подільське слово»

Через тиждень, як і домовлялися, дівчата з Настасова прийшли додому до Ольги Канцер. Через якийсь час до них приєднався приятель Ксенії, таємничий чоловік із дивним прізвиськом «Орленко» (районний провідник ОУН Микулинецького району Петро Брикайло із с. Велика Лука). Коли звичайні дівчачі теревені перейшли у більш серйозну розмову на політичні та гострі соціальні теми, Ольга повідомила дівчатам, що є членом ОУН, а точніше — одним із керівників жіночої його частини. Також вона відрекомендувала «Орленка», повідомивши, хто він є. Дівчатам розповіли, що ОУН-УПА перебуває у непростому становищі, що успішна боротьба з більшовицькими окупантами можлива лише за активної та всебічної підтримки місцевого населення. Коротко пояснили, які функції виконуватимуть, якщо погодяться стати членами ОУН. Вислухавши Ольгу та «Орленка», Наталія і Текля, подолавши внутрішні вагання, дали згоду. Їм одразу ж обрали псевдо: Н. Дженджериста стала «Павкою», Т. Жмурко — «Вірою». О. Канцер пояснила дівчатам структуру підпілля Микулинецького району, розповіла про контактних осіб у кожному селі, а також призначила Н. Дженджеристу та Ольгу на хуторах Юзефівка (нині село Йосипівка) та Хатки, тобто безпосередньо з О. Канцер, на цьому й завершилася та дружня гостина, яка назавжди змінила життя молодих жінок...

Виконуючи завдання, Наталія Дженджериста почала підшукувати надійних людей для членства в організації. Згодом залучила жительку Настасова Ганну Пилипівну Гальку (1927 р. н.). Загалом діяльність місцевих підпільниць нічим не відрізнялася від аналогічної діяльності їхніх колег в інших

нецькому районі, уродженка і жителька села Чорторія, нині Миролюбівка). Інколи на них були присутні «Орленко» або хтось із керівників районного підпілля. У лютому 1945 року таке зібрання відбулося в домі Теклі Жмурко. Станіслава Федик, яка того разу проводила збори, справляла на присутніх враження розумної, енергійної людини та справжньої патріотки. Вона розповіла учасницям про 10 заповідей ОУН-УПА, пояснюючи практичну складову важливості їх виконання. Також провідниця принесла із собою націоналістичну літературу, з якою ознайомила учасниць зборів.

Одного весняного вечора, у березні 1945 року, у дім Наталі Дженджеристої відбулися наради повстанців, які відрекомендувалися повстанцями, та попросилися зайти до хати. Наталія Михайлівна запросила їх, запропонувала погостити. За скромною трапезою бійці повідомили, що прийшли до неї за рекомендацією керівництва проводом. У полі, неподалік села, стоїть група з 30 бійців, їх потрібно розквартирувати на кілька днів. Наталія Михайлівна збрала членів станиці та разом із ними влаштувала по 3-4 вояки у домівки надійних односельчан. Групою командував підпільник «Горішній». Він попросив дівчат, щоб у разі появи в селі військових або ж МДБістів повідомили про це.

Наступного дня до Н. Дженджеристої приїгала Г. Галька та сказала, що в село приїхав заступник голови районного виконкому Володимир Крупа. Дженджериста попросила Гальку піти до «Горішнього» та попередити його. «Горішній», почувши про візит головного ідеолога колективізації в Микулинецькому районі, вирішив скористатися можливістю та ліквідувати його. Разом із бійцями він організував засідку на кладовищі біля дороги, якою мав прямувати В. Крупа. Дочекавшись партійця, бійці відкрили по ньому вогонь. Однак, скориставшись метушнею, він

Добрі справи

Тарас ЮРИК: «Хай кожен із молодих реалізує свою мрію в Україні!»

Початок на стор. 2.

Десятикласник Роман Луковський ще з п'ятого класу займається футболом та футзалом, відвідує шкільні гуртки з баскетболу, волейболу. А на професійному рівні вже два роки займається важкою атлетикою, бере участь у всеукраїнських і обласних змаганнях. Юний спортсмен разом із друзями випробував футбольне поле та тренажери.

«На спортивному майданчику — шикарні умови, є тренажери. На футбольному полі граємо командно, і це гартує спортивний дух. На тренажерах можна самостійно потренуватися, — розповідає Роман Луковський. — Спорт — це моє захоплення. У 2017 році на обласних змаганнях з важкої атлетики у Хоролі займався на шкільному, районному, обласному рівнях. Минулого року була спартакіада, і ми з хлопцями посіли перше місце з футзалу у районних змаганнях».

Для досягнення спортивних успіхів необхідно розбудувати інфраструктуру, створити якісну мережу спортмайданчиків. На цьому наголошує народний депутат України, голова Федерації футболу Тернопільської області Тарас Юрик.

«Ми крім за кроком ідемо до великих змін. Інфраструктура — це фундамент успіхів і досягнень у спортивній галузі. Я переконаний, що на цих майданчиках зростати-

муть спортсмени, які прославлятимуть Тернопільщину не тільки на всеукраїнському, а й на світовому рівні. Для цього створюємо умови, які відповідають сучасним європейським стандартам. Багато дітей, молодих людей хочуть реалізуватися у галузі спорту. Щоби мрію перетворити на реальність, потрібно мати умови для тренувань. Будую-

чи спортивні майданчики біля школи, ми надаємо ресурс учнівській молоді для розвитку, а відтак, здійснюємо фундаментальний крок у вихованні майбутніх чемпіонів», — наголошує народний депутат України, голова Тернопільської територіальної організації партії «Блок Петра Порошенка «Солідарність» Тарас Юрик.

«Найважливіша інвестиція — це інвестиція в молодь, в дітей. Здорове, спортивне покоління — найцінніше надбання держави. Сьогодні є дуже багато активних, талановитих дітей на теренах не тільки Тернопільщини, а й усієї України. Звичайно, важливо надати їм можливість самореалізації, створити сучасні умови для заняття спортом, для

саморозвитку. Спорткомплекс, який відкрили у Великому Глибочку, є хорошим прикладом розвитку спортивної інфраструктури. Надзвичайно приємно бачити усмінені і щасливі очі дітей, які мають можливість займатися спортом у позашкільний і у вечірній час, адже майданчик освітлюється, — зазначає голова Тернопільської районної державної адміністрації Олександр Похилый.

Із відкриттям спортивного майданчика зі штучним покриттям учнів та вчителів Великоглибочецької школи привітали їх директор Надія Тищук, голова Тернопільської районної федерації футболу Сергій Лісовий.

Право перерізати стрічку надали учням школи, які мають успіхи у спорті, — Олесь Стрицький. Освятив майданчик та благословив усіх, хто буде тут займатися, парох села Великий Глибочок о. Михайло.

На цьому короткому, але такому невимушено дійові, були і спортивний флешмоб, і сучасні танці у виконанні учнів Великоглибочецької школи, і спортивні змагання, і селфі з народним депутатом, і «Happy Birthday» для голови РДА Олександра Похилого, який нещодавно відзначив 35-річчя.

Словом, свято вдалося!

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело». Фото автора.

Світ малечі

«Мир на планеті — щастя всім дітям»

Найбільше у світі благо — це мир, коли люди живуть спокійно, коли не здригається від страшних вибухів. Щороку 21 вересня у різних куточках планети відзначають Міжнародний день миру — свято, метою якого є спонукати жителів планети активно діяти заради спокою на Землі.

У дитячому садочку «Сонечко», що у с. Малий Ходачків, аби показати наймолодшому поколінню, наскільки важливими є мир, свобода, добро і повага, з вихованцями старшої групи провели бесіду «Вчимося жити в мирі й злагоді».

Вихованці ознайомилися з історією виникнення свята, а також поділилися думками про необхідність миру, думали про спонук, що за його збереження відповідальний кожен. Адже лише коли панує мир, здійснюються усі найзаповітніші й найпрекрасніші мрії людини, її сподівання і задуми, оскільки вона може реалізуватися повністю, розкрити свої здібності й таланти.

Опісля діти декламували вірші, співали пісні і власноруч виготовили з паперу фігурки голубів, які символізують мир в усьому світі. Пізніше вони почепили їх на калину, яка є оберегом України.

Посмішки на обличчях, радість у серцях дітей і вихователів вселяли надію та впевненість у тому, що в нашій країні та в усьому світі не буде війнам і запанує мир.

Христина ПЛУГОВСЬКА, завідувача бібліотекою-філією.

Шана

Іван Вітишин: дорога у безсмертя

Він загинув, міцно стискаючи у долоні фото з дітьми. Напевне, в останню хвилину думав про них, шкодував, що більше не побачить, прощався. 14 вересня, якби був живим, святкував би 42 роки. Не ділося.

Іван Вітишин — уродженець села Велика Лука нашого району. Дитинство провів у селищі Велика Березовиця. Навчався у Тернопільській №8. Потім продовжив освіту у вищому професійному училищі №4 ім. М. Парашука, здобув фах столяра-теслі. Служив у військах спеціального призначення у тоді ще не окупованому росіянами Криму.

ної бригади Іван Вітишин разом з українськими військовиками самовіддано захищав новий термінал Донецького аеропорту. Був поранений 19 січня, а пораненості доби вночі. Рідні Івана впізнали його на фото загиблих у Донецькому терміналі, які оприлюднили російські бойовики 22 січня. Лише через місяць після загибелі тіло Івана привезли до

14 вересня, у день народження Івана Вітишина, на сільське кладовище у селі Велика Лука прийшли учні Острівської школи, учитель, селищний голова Великої Березовиці Ілля Костюк, рідні Івана Вітишина, щоб помолитися, пом'янути героя.

Звичайний український хлопець, якому, як і тисячам його співвітчизників, чия молодість чи зрілість припали на воєнне лихоліття, час простелив дорогу в безсмертя. Іван не шукав легких шляхів. Не просто склатось його осяхиве життя. Проте він любив своїх донечок, матір, яка, як і кожна мати, єдина знала і відчувала його ніжну та щире душу.

Коли у розпал воєнних дій на сході нашої держави Іван отримав поштовку з військомату, він, як і в дитинстві, коли його соромили за бешкетування, повторив: «Ви ще будете пишатися мною».

2014-2015 роки були найважчими для українців. Сідня вулицями наших міст і сіл везли з фронту тіла загиблих. З фасадів державних установ майже не знімали національних прапорів з чорними стрічками. Жителі на колінах зустрічали та з почестями проводили в останню дорогу своїх захисників.

У січні 2015 року старший сержант 80 окремої аеромобіль-

селища Велика Березовиця, де відбулась прощальна Літургія. Поховали героя на кладовищі в рідній Великій Луці.

5 липня 2015 року на стіні будинку у Великій Березовиці, в якому жив Іван Вітишин, відкрили меморіальну дошку. 14 вересня 2015 року пам'ятну дошку встановили на фасаді Тернопільської ЗОШ № 8.

Указом Президента України від 23 травня 2015 року за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірності присязі Івана Вітишина нагороджено орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Заупокійну панахиду відправив о. Ігор Драпак. Про подвиг Івана Вітишина розповіла педагог Любов Венета. Спогадами про сина поділилась мати героя — пані Марія.

«Кіборг» Іван Вітишин виконав свою обіцянку. Ним пишаються, його пам'ятають, на прикладі життя героя виховують молоде покоління. Бо, як правдиво зауважила вчителька християнської школи Любов Венета, патріотами не народжуються, ними стають.

Галина ЮРСА – ТРР «Джерело».

Тернопільська районна рада
Тернопільська районна державна адміністрація
Відділ культури районної адміністрації з ТРР
«Меморіальний музей Соломі Крушельницької»

Початок о 12 годині

Оголошення
25 вересня 2018 року

Щиро запрошуємо Вас на урочини до 146-річчя від дня народження співачки світової слави Соломі Крушельницької та свято 55-річчя з часу створення музею в с. Біла, Тернопільського р-н

22–23 вересня

ЗАПРОШУЮ
НА ВСЕУКРАЇНСЬКЕ
ВІЙСЬКОВЕ
ПАЛОМНИЦТВО
ДО ЗАРВАНИЦІ

Степан БАРНА

Програма місцевих телеканалів

ПОНЕДІЛОК
24 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
06.45 Бадьорий ранок
07.00 Провінційні вісті. Тиждень
08.00 Вікно в Америку
08.30 Єдина країна
09.00 Час-Тайм
09.15 Бадьорий ранок
09.30 Справжня ціна
09.45 Про кіно

09.55 Добрі традиції
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
10.45 Бадьорий ранок
11.00 Дитяча година
12.10 Межа правди
13.10 Хіт-парад
14.00 Х.ф. „Мільярдер“
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
17.00 Відкрита зона

17.30 Про нас
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
19.30 Наші вітання
20.00 Єдина країна
20.30 ТНЕУ - калейдоскоп подій
20.40 Дім книги
21.00 Наші вітання
21.30 Сільський календар
22.00 Провінційні вісті
22.35 Добрі традиції
22.40 Х.ф. „Містерія“

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 «Енеїда»
13.30 «Новини»
13.40 «Поэра рамками»
14.10 РадіоДень «Модуль знань»
14.50 «Світло»
15.45 «Edeга. Лайфаки з української мови»

16.08 Док.фільм
17.00 «Новини»
17.10 Д/ф «В Україні»
17.36 Док.фільм
18.31 Д/с «Смаки культур»
19.00 «Новини»
19.22 «Тема дня»
19.48 Док.фільм
20.40 «Новини»

ВІВТОРОК
25 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
06.45 Бадьорий ранок
07.00 Провінційні вісті
07.35 Сільський календар
08.05 Українські традиції
08.20 ТНЕУ - калейдоскоп подій
08.30 Єдина країна
09.00 Час-Тайм
09.15 Бадьорий ранок
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
10.45 Бадьорий ранок
11.00 Дитяча година
11.45 „Чарівний ключик“
12.10 Добрі традиції
12.15 Про кіно
12.30 Євромакс
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. „Заміна“
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
17.00 Відкрита зона
17.30 Смачна мандрівка
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
20.15 Час-Тайм

09.15 Бадьорий ранок
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
10.45 Бадьорий ранок
11.00 Дитяча година
11.45 „Чарівний ключик“
12.10 Добрі традиції
12.15 Про кіно
12.30 Євромакс
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. „Заміна“
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
17.00 Відкрита зона
17.30 Смачна мандрівка
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
20.15 Час-Тайм

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 Т/с «За службовим обов'язком»
13.30 «Новини»
13.40 «Тема дня»
14.10 РадіоДень «Модуль знань»
14.50 «Світло»
15.45 «100 років історії. Wise Cow»
16.08 Д/с «Незвідані шляхи»
17.00 «Новини»
17.10 «До справи»
17.36 Док.фільм
18.31 Д/с «Смаки культур»
19.00 «Новини»
19.22 «Тема дня»
19.48 Д/с «Незвідані шляхи»
20.40 «Новини»

СЕРЕДА
26 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
06.45 Бадьорий ранок
07.00 Провінційні вісті
07.35 У фокусі Європа
08.00 Євромакс
08.30 Калейдоскоп
08.55 Добрі традиції
09.00 Час-Тайм
09.15 Бадьорий ранок
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
10.45 Бадьорий ранок
11.00 Дитяча година
12.10 Музична програма „Гал-кліп“
12.40 Про кіно
13.00 „Стрімка ріка“, концерт П.Доскоча, 1с.

09.15 Бадьорий ранок
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
10.45 Бадьорий ранок
11.00 Дитяча година
12.10 Музична програма „Гал-кліп“
12.40 Про кіно
13.00 „Стрімка ріка“, концерт П.Доскоча, 1с.

14.00 Х.ф. „Упіямати буревій“
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
16.40 „Чарівний ключик“
17.00 Відкрита зона
17.30 Українські традиції
17.55 Добрі традиції
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
19.30 Наші вітання
20.00 Формула здоров'я
21.00 Наші вітання
21.30 Смачна мандрівка
22.00 Провінційні вісті
22.40 Х.ф. „Вікторія і Альберт“

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 Т/с «За службовим обов'язком»
13.30 «Новини»
13.40 «Тема дня»
14.10 РадіоДень «Модуль знань»
14.50 «Світло»
15.45 «100 років мистецтва. Wise Cow»
16.08 Д/с «Неповторна природа»
16.34 Д/с «Таємниці підводного світу»
17.00 «Новини»
17.10 «Наші гроші»
17.10 «Наші гроші»
18.31 Д/с «Смаки культур»
19.00 «Новини»
19.22 «Тема дня»
19.48 Д/с «Неповторна природа»
20.14 Д/с «Таємниці підводного світу»
20.40 «Новини»

ЧЕТВЕР
27 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
06.45 Бадьорий ранок
07.00 Провінційні вісті
07.35 Формула здоров'я
08.30 Смачна мандрівка
09.00 Час-Тайм
09.15 Бадьорий ранок
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
10.45 Бадьорий ранок
11.00 Дитяча година
12.10 ПроОбраз із Наталкою Фіцич
12.40 Про кіно
13.00 „Стрімка ріка“, концерт П.Доскоча, 2с.
14.00 Х.ф. „Італійська казка“
15.45 Добрі традиції
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
17.00 Відкрита зона
17.30 Музична програма „Гал-кліп“
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
19.30 Наші вітання
20.00 У фокусі Європа
20.25 Добрі традиції
20.30 Євромакс
21.00 Наші вітання
21.30 ПроОбраз із Наталкою Фіцич
22.00 Провінційні вісті
22.35 Х.ф. «Святкові велоперегони»
00.15 Час-Тайм

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 Т/с «За службовим обов'язком»
13.30 «Новини»
13.40 «Тема дня»
14.10 РадіоДень «Модуль знань»
14.50 «Світло»
15.45 «100 років мистецтва. Wise Cow»
16.08 Д/с «Неповторна природа»
16.34 Д/с «Таємниці підводного світу»
17.00 «Новини»
17.10 «Наші гроші»
17.10 «Наші гроші»
18.31 Д/с «Смаки культур»
19.00 «Новини»
19.22 «Тема дня»
19.48 Д/с «Неповторна природа»
20.14 Д/с «Таємниці підводного світу»
20.40 «Новини»

П'ЯТНИЦЯ
28 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
06.45 Бадьорий ранок
07.00 Провінційні вісті
07.35 У фокусі Європа
08.00 Євромакс
08.30 Калейдоскоп
09.00 Час-Тайм
09.15 Бадьорий ранок
09.30 Відкрита зона
10.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
10.45 Бадьорий ранок
11.00 Дитяча година
12.10 Музична програма „Гал-кліп“
12.40 Українські традиції
13.00 Хіт-парад
14.00 Х.ф. „Моя мама шпигунка“
16.00 Провінційні вісті
16.10 Дитяча година
17.30 ПроОбраз із Наталкою Фіцич
18.00 Т.с. „Серцю не накажеш“
19.00 Провінційні вісті
19.30 Наші вітання
20.00 ТНЕУ - калейдоскоп подій
20.10 Сільський календар
20.40 Про кіно
21.00 Наші вітання
21.30 Єдина країна
21.50 Добрі традиції
22.00 Провінційні вісті
22.30 Оголошення.Бюро знахідок
22.35 Х.ф. „Секрет в озері Ерроу“
00.15 Час-Тайм

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 Т/с «За службовим обов'язком»
13.30 «Новини»
13.40 «Тема дня»
14.10 РадіоДень «Модуль знань»
14.50 «Світло»
15.45 «100 років історії. Wise Cow»
16.08 Д/с «Неповторна природа»
16.34 Д/с «Таємниці підводного світу»
17.00 «Новини»
17.10 «Складна розмова»
17.36 Док.фільм
18.31 Д/с «Смаки культур»
19.00 «Новини»
19.22 «Тема дня»
19.48 Д/с «Неповторна природа»
20.14 Д/с «Таємниці підводного світу»
20.40 «Новини»

Субота
29 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Про кіно
06.15 Про нас
06.45 Бадьорий ранок
07.00 Провінційні вісті
07.35 Х.ф. «Живим»
08.55 Добрі традиції
09.00 Час-Тайм
09.15 Бадьорий ранок
09.30 Єдина країна
10.00 Огляд світових подій
10.30 Зміни свій світ
11.00 Про нас
11.30 ПроОбраз із Наталкою Фіцич
12.00 Євромакс
12.30 Х.ф. «Сезон повернення»
14.30 Мультифільми
15.00 М.ф. «Острів скарбів»
16.30 Хіт-парад
17.50 ТНЕУ - калейдоскоп подій
19.00 Наші вітання
19.00 Єдина країна
19.30 У фокусі Європа
19.55 Добрі традиції
20.10 Тіна Тьорнер, «Дикі мрії»
21.00 Х.ф. «Шопен. Бажання любові»
23.00 Євромакс

ТВБ

07.00 М/с «Принцеса Сіссі»
07.55 Анонси
08.00 «Файний ранок»
09.34 «Енеїда»
13.30 «Edeга. Лайфаки з української мови»
13.40 «Тема дня»
14.10 «Розсекречена історія»
15.10 РадіоДень «Книжкова лавка. ТОП 7»
16.04 «Культурна афіша здорової людини»
16.35 Х/ф
18.05 Док.фільм
19.00 «Новини. Події тижня»
19.30 «Поэра рамками»
19.59 «Фольк Музик»

Неділя
30 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Х.ф. «Живим»
07.30 Українські традиції
07.45 Бадьорий ранок
08.00 Єдина країна
09.00 Повнота радості життя
09.30 Справжня ціна
09.50 Бадьорий ранок
10.15 Пряма трансляція Божественної Святої Літургії з Архикафедрального Собору УГКЦ м. Тернополя
11.40 Дім книги
12.05 Дитяче кіно.М.ф. «Острів скарбів»
13.30 Дитяча програма «Чарівний ключик»
14.00 Погляд зблизка
15.30 Формула здоров'я
16.00 ПроОбраз із Наталкою Фіцич
16.25 Добрі традиції
16.30 Українські традиції
17.00 Вікно в Америку
17.30 Про нас
18.00 Наші вітання
19.00 Провінційні вісті. Тиждень
19.45 Міська рада інформує
20.00 Огляд світових подій
20.30 Про нас
21.00 Музична програма «Гал-кліп»
21.30 Єдина країна
22.05 Тернопільська погода
22.10 Добрі традиції
22.15 Х.ф. «Нікчемний»
23.45 Час-тайм

ТВБ

07.00 М/с «Принцеса Сіссі»
08.00 «Школа Мері Поппінс»
08.30 «Файний ранок»
09.34 «Енеїда»
13.30 «Edeга. Лайфаки з української мови»
13.40 «Тема дня»
14.10 «Розсекречена історія»
15.10 «Букологіки»
15.36 «Фольк Музик»
16.40 «Фольк-тусис-діти»
17.20 «Хто в домі хазяїн?»
17.46 «Лайфхак українською»
18.06 Д/с «Неповторна природа»
18.32 Д/с «Таємниці підводного світу»
19.00 «Розсекречена історія»
19.52 «Візитівки Карпат»
20.00 Д/с «Незвідані шляхи»

ТВБ

07.00 «Файний ранок»
09.00 Т/с «За службовим обов'язком»
13.30 «Новини»
13.40 «Тема дня»
14.10 РадіоДень «Модуль знань»
14.50 «Світло»
15.45 «100 років літератури. Wise Cow»
16.08 Д/с «Неповторна природа»
16.34 Д/с «Таємниці підводного світу»
17.00 «Новини»
17.10 «Схеми. Корупція в деталях»
17.36 «Розсекречена історія»
18.31 Д/с «Незвичайні культури»
19.00 «Новини»
19.22 «Тема дня»
19.48 Д/с «Неповторна природа»
20.14 Д/с «Таємниці підводного світу»
20.40 «Новини»

Субота
29 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Про кіно
06.15 Про нас
06.45 Бадьорий ранок
07.00 Провінційні вісті
07.35 Х.ф. «Живим»
08.55 Добрі традиції
09.00 Час-Тайм
09.15 Бадьорий ранок
09.30 Єдина країна
10.00 Огляд світових подій
10.30 Зміни свій світ
11.00 Про нас
11.30 ПроОбраз із Наталкою Фіцич
12.00 Євромакс
12.30 Х.ф. «Сезон повернення»
14.30 Мультифільми
15.00 М.ф. «Острів скарбів»
16.30 Хіт-парад
17.50 ТНЕУ - калейдоскоп подій
19.00 Наші вітання
19.00 Єдина країна
19.30 У фокусі Європа
19.55 Добрі традиції
20.10 Тіна Тьорнер, «Дикі мрії»
21.00 Х.ф. «Шопен. Бажання любові»
23.00 Євромакс

ТВБ

07.00 М/с «Принцеса Сіссі»
07.55 Анонси
08.00 «Файний ранок»
09.34 «Енеїда»
13.30 «Edeга. Лайфаки з української мови»
13.40 «Тема дня»
14.10 «Розсекречена історія»
15.10 РадіоДень «Книжкова лавка. ТОП 7»
16.04 «Культурна афіша здорової людини»
16.35 Х/ф
18.05 Док.фільм
19.00 «Новини. Події тижня»
19.30 «Поэра рамками»
19.59 «Фольк Музик»

Неділя
30 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Х.ф. «Живим»
07.30 Українські традиції
07.45 Бадьорий ранок
08.00 Єдина країна
09.00 Повнота радості життя
09.30 Справжня ціна
09.50 Бадьорий ранок
10.15 Пряма трансляція Божественної Святої Літургії з Архикафедрального Собору УГКЦ м. Тернополя
11.40 Дім книги
12.05 Дитяче кіно.М.ф. «Острів скарбів»
13.30 Дитяча програма «Чарівний ключик»
14.00 Погляд зблизка
15.30 Формула здоров'я
16.00 ПроОбраз із Наталкою Фіцич
16.25 Добрі традиції
16.30 Українські традиції
17.00 Вікно в Америку
17.30 Про нас
18.00 Наші вітання
19.00 Провінційні вісті. Тиждень
19.45 Міська рада інформує
20.00 Огляд світових подій
20.30 Про нас
21.00 Музична програма «Гал-кліп»
21.30 Єдина країна
22.05 Тернопільська погода
22.10 Добрі традиції
22.15 Х.ф. «Нікчемний»
23.45 Час-тайм

ТВБ

07.00 М/с «Принцеса Сіссі»
07.55 Анонси
08.00 «Файний ранок»
09.34 «Енеїда»
13.30 «Edeга. Лайфаки з української мови»
13.40 «Тема дня»
14.10 «Розсекречена історія»
15.10 РадіоДень «Книжкова лавка. ТОП 7»
16.04 «Культурна афіша здорової людини»
16.35 Х/ф
18.05 Док.фільм
19.00 «Новини. Події тижня»
19.30 «Поэра рамками»
19.59 «Фольк Музик»

Неділя
30 ВЕРЕСНЯ

TV-4

06.00 Х.ф. «Живим»
07.30 Українські традиції
07.45 Бадьорий ранок
08.00 Єдина країна
09.00 Повнота радості життя
09.30 Справжня ціна
09.50 Бадьорий ранок
10.15 Пряма трансляція Божественної Святої Літургії з Архикафедрального Собору УГКЦ м. Тернополя
11.40 Дім книги
12.05 Дитяче кіно.М.ф. «Острів скарбів»
13.30 Дитяча програма «Чарівний ключик»
14.00 Погляд зблизка
15.30 Формула здоров'я
16.00 ПроОбраз із Наталкою Фіцич
16.25 Добрі традиції
16.30 Українські традиції
17.00 Вікно в Америку
17.30 Про нас
18.00 Наші вітання
19.00 Провінційні вісті. Тиждень
19.45 Міська рада інформує
20.00 Огляд світових подій
20.30 Про нас
21.00 Музична програма «Гал-кліп»
21.30 Єдина країна
22.05 Тернопільська погода
22.10 Добрі традиції
22.15 Х.ф. «Нікчемний»
23.45 Час-тайм

ТВБ

07.00 М/с «Принцеса Сіссі»
08.00 «Школа Мері Поппінс»
08.30 «Файний ранок»
09.34 «Енеїда»
13.30 «Edeга. Лайфаки з української мови»
13.40 «Тема дня»
14.10 «Розсекречена історія»
15.10 «Букологіки»
15.36 «Фольк Музик»
16.40 «Фольк-тусис-діти»
17.20 «Хто в домі хазяїн?»
17.46 «Лайфхак українською»
18.06 Д/с «Неповторна природа»
18.32 Д/с «Таємниці підводного світу»
19.00 «Розсекречена історія»
19.52 «Візитівки Карпат»
20.00 Д/с «Незвідані шляхи»

АНОНСИ
ТИЖНЯ

ПАПАЇНЬКИ, ІСТВ, Пн, 21:30
Четверо друзів, живуть в одному дворі столичної багатопверхівки. Крім чисто чоловічих інтересів, їх об'єднує важлива тема - виховання дітей. Один із героїв лише готується стати батьком, інший виховує 7-річного сина, а третій - сина та двох дочок різного віку.

РЯТУВАЛЬНИКИ МАЛІБУ, НОВИЙ, Вт, 21:00
Головний герой, досвідчений рятувальник Мітч, і його молодий колега Метт випадково дізнаються, що їхньому пляжу загрожує знищення.

УПАКАЧ, ІСТВ, Ср, 23:50
Річарда Кімбл звинувачують у вбивстві власної дружини й засуджують до смертної кари. Після аварії поліцейської машини, чоловік опиняється на волі. Він хоче виправдати себе.

ВЕЛИКИЙ СТЕН, НОВИЙ, Чт, 21:00
Стен у паніці - на нього чекає термін за шахрайство. І його дуже лякає тюремне ув'язнення. Щоб захистити себе від різного роду несподіванок, Стен звертається за допомогою до майстра бойових мистецтв, який зможе навчити його кількох прийомів.

МОРСЬКИЙ БІЙ, ІСТВ, Сб, 20:10
У 2009 році на конференції у Вашингтоні астронавт Едгар Мітчелл, який побував на Місяці, зробив сенсаційну заяву про існування позаземного життя. Інопланетяни, що називають себе Регентами, здійснюють вимушену посадку на Землі.

КОМАНДОС, НТН, Сб, 19:30
Це історія про Чандера, батька якого загинув, захищаючи Батьківщину. Патріотизм і любов до рідної землі перейшли й до сина. Заради своєї країни він готовий на все. Чандера призначають охоронцем на збройовий завод.

СКАЙЛАЙН, ІСТВ, Нд, 20:35
Після вечірної компанії друзі прокидається від того, що у вікно вдаряє яскраве світло. Вони бачать, як люди на вулиці затаюте в створі світла і піднімає кудиось на вулицю. Незабаром після цього на планеті починається зачистка тих, хто залишилися.

Афіша

Тернопільський академічний обласний український драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка
м. Тернопіль, бульвар Т. Шевченка, 6

16.09. (неділя) — XVI Всеукраїнський фестиваль «Тернопільські театральні вечори». Дебют.

22.09. (субота) — «**Джаліпта**», сюрреалістична комедія. Перший академічний український театр для дітей та юнацтва (м. Львів).

Тривалість — 1 год.
23.09. (неділя) — «**Марія Заньковецька**», драма на 2 частини. Національний академічний український драматичний театр ім. М. Заньковецької.

Тривалість — 3 год.
Початок вечірніх вистав о 19:00.

Тернопільський академічний обласний театр актора і ляльки
м. Тернопіль, вул. Трохимів Стрільців, 15

23.09. (неділя) — відкриття 39-го театрального сезону. «**Легкий сон**», казка.

Тривалість — 45 хв.
30.09. (неділя) — «**Ріпка, або Казка на городі**», весела казка-гра.

Тривалість — 50 хв.
Початок о 12:00, 14:30.
Ціна квитка — 30 грн.

Тернопільська обласна філармонія
м. Тер

ПОНЕДІЛОК 24 ВЕРЕСНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Гон». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.40 Т/с «Еліза». 11.20 Телепорадж. 12.00 Д/с «Смаки культур». 13.10,14.30 РадіоДень. 13.35 Енеїда. 14.05 Д/с «Гордість світу». 15.10,04.30 Фольк-music. 16.15 Відкривай Україну з Суспільним 16.55 Д/с «Дивовижні міста світу». 18.00,00.10 Інформаційна година. 19.00,23.40 Своя земля. 19.25 Д/с «Світ дикої природи». 20.30 Пліч-о-пліч. 21.25,03.20 Новини. Спорт. 21.45 Д/с «Як працюють машини». 22.40 Д/с «1000 днів для планети».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45, 19.30,00.45,05.30 «ТСН». 09.30 «Чотири весілля». 11.00,12.20 «Одруження наосліп». 13.15,14.30 «Міняю жінку». 15.45 «Сімейні мелодрами». 17.10 Т/с «Величне століття. Нова Володарка». 19.20 «Секретні матеріали». 20.20 «Чистопелус». 20.30 Х/ф «Школа. Недитячі ігри». 21.30 «#ШоуОри». 22.30,00.50 «Танці з зірками». 02.00 «Клініка».

ІНТЕР

03.15,02.35 «Щоденник вагітної». 03.55,18.00,19.00 «Стосується кожного». 04.45 «Top Shop». 05.15 «Вдалий проект». 06.05 М/ф. 06.15,00.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським. 07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 «Новини». 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером». 10.00 Х/ф «Покли мене в далечинь світу».

ІНТЕР

12.25 Т/с «Птах у клітці». 16.00 «Чекай на мене. Україна». 20.00 «Подорож». 20.40 Т/с «Заборонене кохання». 01.45 «Подорож» - «Час».

ICTV

04.10 Скарб нації. 04.20 Еврика! 04.25 Служба розшуку дітей. 04.35 Т/с «Відділ 44». 05.35,19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 06.30 Факти тижня. 100 хвилин з О.Соколовою. 08.45 Факти. Ранок. 09.10 Спорт. 09.20 Надзвичайні новини. Підсумки з К.Стогнієм. 10.15 Антисмоук! 11.30 Не дай себе ошукати! 12.35,13.20 Х/ф «Чорний яструб». 12.45,15.45 Факти. День. 16.20 Х/ф «Останній мисливець на відьом». 18.45,21.10 Факти. Вечір. 20.20 Прорвемось! 21.30 Т/с «Паланьки». 22.40 Т/с «Колі ми вдома».

СТБ

05.00,15.30 Все буде добре! 06.55 Х/ф «Рік Золотої рибки». 09.10 Х/ф «Уроки заवालвання». 11.05 Т/с «Анатомія Грей». 13.00 Битва екстрасенсів. 17.30,22.00 Вікна-Новини. 18.00 Т/с «Колі ми вдома». 20.00,22.45 Хата на тата. 02.25 Найкраще на тата.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00,01.10 Зона ночі. 04.00 Абзац. 05.00,07.30 Kids` Time. 05.55 М/с «Том і Джері шоу». 07.35,18.00 Шоу Оля. 08.30 Т/с «Друзі». 09.30 Т/с «Любов напрокат». 12.20 Т/с «Відчайдушні домогосподарки». 16.00,19.00 Хто проти блондинок? 21.00 Х/ф «Рятувальники Малибу». 23.15 Гастарбайтери.

НТН

05.15,04.50 «Top Shop». 05.45 Х/ф «Карусель». 07.05 Х/ф «Свідок. Агенти». 08.30 «Свідок. Агенти». 09.00 Х/ф «Звинувачується весілля». 10.45,19.30 Т/с «Коломбо». 12.30,16.30,19.00,23.15,02.40 «Свідок». 12.50 «Речовий доказ». 15.55,16.50,21.10 «Легенди карного розшуку». 23.45 Т/с «Комісар Хельдт».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні. 09.30 Зоряний шлях. Новий сезон. 10.30 Реальна містика. Новий сезон. 12.30,04.30 Агенти справедливості 5. 14.30,15.30 Т/с «Жіночий лікар 3». 19.45 «Говорить Україна». 21.00 Т/с «У минулого в боргу». 21.00 Т/с «У минулого в боргу». 23.30 Х/ф «Форсаж 5».

ВІТРОК 25 ВЕРЕСНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Гон». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.40 Т/с «Еліза». 12.00 Д/с «Смаки культур». 13.10,14.30 РадіоДень. 13.35 Енеїда. 14.05 Д/с «Гордість світу». 15.20 Т/с «Галерея Вельвет». 16.55 Д/с «Дивовижні міста світу». 18.00,00.10 Інформаційна година. 19.00 Перший на селі. 19.25 Д/с «Світ дикої природи». 20.30 Наші гроші. 21.25,03.20 Новини. Спорт. 21.45 Д/с «Як працюють машини». 22.40 Д/с «1000 днів для планети». 01.10,04.05 #ЖіноWALL з С.Тримбачем

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45, 19.30, 00.45,05.30 «ТСН». 09.30 «Чотири весілля». 11.00,12.20 «Одруження наосліп». 13.05,14.25 «Міняю жінку». 15.45 «Сімейні мелодрами». 17.10 Т/с «Величне століття. Нова Володарка». 19.20 «Секретні матеріали». 20.20 «Чистопелус». 20.30 Х/ф «Школа. Недитячі ігри». 21.30 «Модель XL 2». 23.30,00.50 Х/ф «Пришестя диявола» 01.40 «Клініка».

ІНТЕР

05.15,01.45 «Подорож» - «Час». 06.05 М/ф. 06.15,00.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським. 07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером». 10.10,12.25,20.40 Т/с «Заборонене кохання». 12.30 Х/ф «Так не буває». 14.50,15.45,16.45 «Речдок». 18.00,19.00,03.55 «Стосується кожного».

ICTV

04.10,08.45 Факти. 04.30 Т/с «Відділ 44». 05.35,20.20 Громадянська оборона. 06.30 Ранок у великому місті. 09.15,19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 10.10 Прорвемось! 11.20,13.20 Х/ф «Десять з половиною балів». 12.45,15.45 Факти. День. 13.35,21.30 Т/с «Паланьки». 14.35,16.20 Дизель-шоу. 17.45 Т/с «Марк+Наталка». 18.45,21.10 Факти. Вечір. 22.50 «На трюх». 23.50 Х/ф «Мисливці на відьом».

СТБ

04.25,15.30 Все буде добре! 06.20,20.00,22.45 МастерШеф. 11.05 Т/с «Анатомія Грей». 13.00 Битва екстрасенсів. 17.30,22.00 Вікна-Новини. 18.00 Т/с «Колі ми вдома». 23.25 Один за всіх.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00,01.15 Зона ночі. 04.00 Абзац. 05.00,07.30 Kids` Time. 05.55 М/с «Том і Джері шоу». 07.35,18.00 Шоу Оля. 08.30 Т/с «Друзі». 09.30 Т/с «Любов напрокат». 12.20 Т/с «Відчайдушні домогосподарки». 16.00,19.00 Хто проти блондинок? 21.00 Х/ф «Рятувальники Малибу». 23.15 Гастарбайтери.

НТН

05.20 Х/ф «Гришник». 07.00 Х/ф «Мильничий тій мій...» 08.30 Ранковий «Свідок». 09.00 Х/ф «Постарайся залишитися живим». 10.30,19.30 Т/с «Коломбо». 12.30,16.30,19.00,23.15,02.40 «Свідок». 12.50,03.20 «Речовий доказ». 15.55,16.50,21.10 «Легенди карного розшуку». 23.45 Т/с «Комісар Хельдт».

ТЕТ

06.00 Байдиківка. 06.30 ТЕТ Мультиранок. 09.15 Х/ф «Прігоди Гекльберрі Фіна». 11.00 Т/с «Усі жінки - відьми». 12.00,00.00 Мольфар. 13.00 Країна У. 14.00,21.00 Одного разу під Полтавою 15.00,03.20 Віталька. 17.00,02.30 Панянка-селянка. 18.00 Чотири весілля. 20.00,23.00 Сімейка У. 22.00 Казки У Кіно. 01.00 Теорія зради. 02.00 БарДак. 05.50 Корисні підказки.

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні. 09.30 Зоряний шлях. Новий сезон. 10.30 Реальна містика. Новий сезон. 12.30,04.30 Агенти справедливості 5. 14.30,15.30 Т/с «Жіночий лікар 3». 19.45 «Говорить Україна». 21.00 Т/с «У минулого в боргу». 21.00 Т/с «У минулого в боргу». 23.30 Х/ф «Форсаж 5».

СЕРЕДА 26 ВЕРЕСНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Гон». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.40 Т/с «Еліза». 12.00 Д/с «Смаки культур». 13.10 РадіоДень. 13.35 Енеїда. 14.05 Д/с «Гордість світу». 14.30 52 вікенди. 15.20 Т/с «Галерея Вельвет». 16.55 Д/с «Дивовижні міста світу». 18.00,00.10 Інформаційна година. 19.00 Пліч-о-пліч. 19.25 Д/с «Світ дикої природи». 20.30 Схеми. Корупція в деталях. 21.25,03.20 Новини. Спорт. 21.45 Сильна доля. 22.45 Д/с «1000 днів для планети». 23.40 Наші гроші. 01.10,04.05 #НеОсцена з Олегом Вергелісом. 03.40 Тема дня. 04.30 Фольк-music. 05.35 Д/с «Спільноти тварин».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45, 19.30,00.45,05.30 «ТСН». 09.30 «Чотири весілля». 11.00,12.20 «Одруження наосліп». 13.00,14.20 «Міняю жінку». 15.45 «Сімейні мелодрами». 17.10 Т/с «Величне століття. Нова Володарка». 19.20 «Секретні матеріали». 20.20 «Чистопелус». 20.30 Х/ф «Школа. Недитячі ігри». 21.30 «Холодне літо 53-го...» 04.50 «Клініка».

ІНТЕР

05.15,01.45 «Подорож» - «Час». 06.05 М/ф. 06.15,00.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським. 07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером». 10.10,12.25,20.40 Т/с «Заборонене кохання». 12.30 Х/ф «Погана сусідка». 14.50,15.45,16.45 «Речдок». 18.00,19.00,03.55 «Стосується кожного».

ICTV

03.45 Скарб нації. 03.50 Еврика! 04.10 Студія Вашингтон. 04.15 Факти. 04.35 Т/с «Відділ 44». 05.35,10.10 Громадянська оборона. 06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Ранок. 09.15,19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 11.20,13.20 Х/ф «Десять з половиною балів». 12.45,15.45 Факти. День. 13.35,21.30 Т/с «Паланьки». 14.35,16.20 Дизель-шоу. 17.45 Т/с «Марк+Наталка». 18.45,21.10 Факти. Вечір. 22.50 «На трюх». 23.50 Х/ф «Втікач». 02.30 Т/с «У полі зору».

СТБ

04.45,15.30 Все буде добре! 06.45,20.00,22.45 МастерШеф. 11.05 Т/с «Анатомія Грей». 13.00 Битва екстрасенсів. 17.30,22.00 Вікна-Новини. 18.00 Т/с «Колі ми вдома». 23.35 Слідство ведуть екстрасенси.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00,02.55 Зона ночі. 03.55 Абзац. 05.40,07.20 Kids` Time. 05.45 М/с «Том і Джері шоу». 07.25,18.00 Шоу Оля. 08.20 Т/с «Друзі». 09.20 Т/с «Любов напрокат». 12.20 Т/с «Відчайдушні домогосподарки». 16.00,19.00 Любов на виживання. 21.00 Х/ф «Васабі». 22.50 Гастарбайтери. 00.50 Х/ф «Плетена людина». 02.50 Служба розшуку дітей.

НТН

03.00,01.10 Зона ночі. 04.20 Абзац. 06.10,07.30 Kids` Time. 06.15 М/с «Том і Джері шоу». 07.35,18.00 Шоу Оля. 08.30 Т/с «Друзі». 09.20 Т/с «Любов напрокат». 12.20 Т/с «Відчайдушні домогосподарки». 16.00,19.00 Хто зверху? 21.00 Х/ф «Великий Стен». 23.10 Гастарбайтери.

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні. 09.30 Зоряний шлях. Новий сезон. 10.30 Реальна містика. Новий сезон. 12.30,04.30 Агенти справедливості 5. 14.30,15.30 Т/с «Жіночий лікар 3». 19.45 «Говорить Україна». 21.00 Т/с «У минулого в боргу». 21.00 Т/с «У минулого в боргу». 23.30 Х/ф «Форсаж 5».

ЧЕТВЕР 27 ВЕРЕСНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Гон». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.40 Т/с «Еліза». 12.00 Д/с «Смаки культур». 13.10,14.30 РадіоДень. 13.35 Енеїда. 14.05 Д/с «Гордість світу». 15.20 Т/с «Галерея Вельвет». 16.55 Д/с «Дивовижні міста світу». 18.00,00.10 Інформаційна година. 19.00 #ВУкраїні. 19.25 Д/с «Світ дикої природи». 20.30 Схеми. Корупція в деталях. 21.25,03.20 Новини. Спорт. 21.45 Сильна доля. 22.45 Д/с «1000 днів для планети». 23.40 Наші гроші. 01.10,04.05 #НеОсцена з Олегом Вергелісом. 03.40 Тема дня. 04.30 Фольк-music. 05.35 Д/с «Спільноти тварин».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45, 19.30,00.45,05.30 «ТСН». 09.30 «Чотири весілля». 11.00,12.20 «Одруження наосліп». 13.00,14.30 «Міняю жінку». 15.45 «Сімейні мелодрами». 17.10 Т/с «Величне століття. Нова Володарка». 19.20 «Секретні матеріали». 20.20 «Чистопелус». 20.30 Х/ф «Школа. Недитячі ігри». 21.30 «Прош». 22.30 «Право на владу». 01.00 Х/ф «Холодне літо 53-го...» 04.50 «Клініка».

ІНТЕР

04.45 «Top Shop». 05.15 «Подорож» - «Час». 06.05 М/ф. 06.15,00.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським. 07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером». 10.10,12.25,20.40 Т/с «Заборонене кохання». 12.30 Х/ф «Танго кохання». 14.50,15.45,16.45 «Речдок». 18.00,19.00 «Стосується кожного».

ICTV

03.50 Скарб нації. 04.00 Еврика! 04.15 Студія Вашингтон. 04.20 Факти. 04.40 Т/с «Відділ 44». 05.35 Громадянська оборона. 06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Ранок. 09.15,19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 10.10 Секретний фронт. 11.20,13.20 Х/ф «Втікач». 12.45,15.45 Факти. День. 14.35,21.30 Т/с «Паланьки». 15.40,16.20 Дизель-шоу. 17.45 Т/с «Марк+Наталка». 18.45,21.10 Факти. Вечір. 20.20 Інсайдер. 22.50 Х/ф «Служителі закону». 02.20 Т/с «У полі зору».

СТБ

03.25,17.30,22.00 Вікна-Новини. 04.20,15.30 Все буде добре! 06.10 МастерШеф. 11.10 Т/с «Анатомія Грей». 13.05 Битва екстрасенсів. 18.00 Т/с «Колі ми вдома». 22.45 Ультиматум.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00,02.45 Зона ночі. 03.40 Абзац. 05.40,07.50 Kids` Time. 05.45 М/с «Том і Джері шоу». 07.55,18.00 Шоу Оля. 08.50,21.40 Київ вдень і вночі. 11.40 Любов на виживання. 15.20,19.00 Топ-модель. 00.30 Х/ф «Рятувальники Малибу».

ТЕТ

06.00 Байдиківка. 06.30 ТЕТ Мультиранок. 09.30 Х/ф «Каштанчик герой Центрального парку». 11.00 Т/с «Усі жінки - відьми». 12.00,00.30 Мольфар. 13.00 Країна У. 14.00 Одного разу під Полтавою. 15.00,03.20 Віталька. 16.00 Х/ф «Сам вдома 3». 18.00 Чотири весілля. 20.00 Сімейка У. 21.00 Х/ф «Сам вдома 4». 22.45 Х/ф «Блімлетокер. Прокляття Юдиного потири».

УКРАЇНА

06.30,07.10,08.15 Ранок з Україною. 07.00,08.00,09.00,15.00,19.00,23.00 Сьогодні. 09.30 Зоряний шлях. Новий сезон. 10.30 Реальна містика. Новий сезон. 12.30,04.30 Агенти справедливості 5. 14.30,15.30 Т/с «Жіночий лікар 3». 19.45 «Говорить Україна». 21.00 Т/с «У минулого в боргу». 21.00 Т/с «У минулого в боргу». 23.30 Х/ф «Форсаж 5».

П'ЯТНИЦЯ 28 ВЕРЕСНЯ

UA: ПЕРШИЙ

06.00 М/с «Гон». 06.30,07.00,08.00,09.00,09.25, 13.00,15.00,21.00,03.00 Новини. 06.35,07.05,08.05,09.05 Доброго ранку, Країно! 09.40 Т/с «Еліза». 12.00 Д/с «Смаки культур». 12.25 Д/с «Смачні історії». 13.10,14.30 РадіоДень. 13.35 Енеїда. 14.05 Д/с «Гордість світу». 14.05 Д/с «Гордість світу». 16.55 Д/с «Дивовижні міста світу». 18.00,00.10 Інформаційна година. 18.50 VoxCheck. 19.00 Чудова гра. 19.25 Д/с «Світ дикої природи». 20.30 Перша шпальта. 21.25,03.20 Новини. Спорт. 21.45 Д/ф «Слани на людність». 22.45 Д/с «1000 днів для планети». 23.40 Схеми. Корупція в деталях. 01.10 52 вікенди. 01.30 Роздягалка. 01.55 Д/с «Орегонський путівник». 03.40 Тема дня. 04.05 Як дивитися кіно. 04.35 Фольк-music. 05.35 Д/с «Спільноти тварин».

1+1

06.30,07.10,08.10,09.10 Сніданок з «1+1». 07.00,08.00,09.00,12.00, 16.45, 19.30 «ТСН». 09.30 «Чотири весілля». 11.00,12.20 «Одруження наосліп». 13.00,14.20 «Міняю жінку». 15.45 «Сімейні мелодрами». 17.10 Т/с «Величне століття. Нова Володарка». 19.20 «Секретні матеріали». 20.20 «Чистопелус». 20.30 Х/ф «Школа. Недитячі ігри». 21.30 «Гри сміху». 22.20 «Літа приколів». 23.20 «Вечірній Київ». 04.30 М/ф. 04.55 «Життя без обману».

ІНТЕР

05.15 «Подорож» - «Час». 06.05 М/ф. 06.15,22.00 «Слідство вели...» з Л.Каневським. 07.00,08.00,09.00,12.00,17.40 Новини 07.10,08.10,09.20 «Ранок з Інтером». 10.15,12.25 Т/с «Заборонене кохання». 13.00 Х/ф «Торкнутись до неба». 14.50,15.45,16.45,01.50 «Речдок». 18.00 «Стосується кожного».

ICTV

03.40 Скарб нації. 03.50 Еврика! 04.05 Студія Вашингтон. 04.10 Факти. 04.35 Т/с «Відділ 44». 05.35 Громадянська оборона. 06.30 Ранок у великому місті. 08.45 Факти. Ранок. 09.15,19.20 Надзвичайні новини з К.Стогнієм. 10.10 Інсайдер. 11.20,13.20 Х/ф «Служителі закону». 12.45,15.45 Факти. День. 14.35,21.30 Т/с «Паланьки». 15.35,16.20,21.30 Дизель-шоу. 17.45,00.05 Т/с «Марк+Наталка». 18.45,21.10 Факти. Вечір. 20.20 Антисомбі.

СТБ

05.50,18.00 Т/с «Колі ми вдома». 07.45 Х/ф «Висота». 09.40 Х/ф «Знак долі». 11.50 Т/с «Розлучення». 17.30,22.00 Вікна-Новини. 20.00 Цієї миті рік потому. 22.45 Ультиматум.

НОВИЙ КАНАЛ

03.00,02.45 Зона ночі. 03.40 Абзац. 05.40,07.50 Kids` Time. 05.45 М/с «Том і Джері шоу». 07.55,18.00 Шоу Оля. 08.50,21.40 Київ вдень і вночі. 11.40 Любов на вижив

Вітаємо!

Щирі вітання надсилаємо депутату
Павловіччю **Дарію**
Павлівніччю БЛАЩАК.

*Нехай волошками цвітуть літа прекрасні,
Нехай здійсняться тисячі бажань,
Щоб доля дарувала тільки щастя,
Ні краплі бід, ні жалю, ні страждань.
Життя хай квітне, мов вишневий сад,
І кожен день усміхнено радіє,
А доля подарує зорепад
Здоров'я, миру, успіхів й надії.*

З повагою — колеги та друзі.

Щирі вітання надсилаємо начальни-
ку управління Державної назнача-
чійської служби України в Тернопіль-
ському районі **Роману Івановичу**
ШАСТУ.

*В святокий день прийміть вітання
Та найщиріші побажання:
Здоров'я, щастя та добра,
Наснаги, успіхів, тепла.
І наснаги, успіхів, тепла.
Хай буде все у Вас гаразд!*

З повагою — колеги та друзі.

Колектив СПП «Мричко» щиро ві-
тає з 40-річчям комірника **Андрія Ан-**
дрійовича КАВУНА.

*Вітаєм з роками, що завітали
Сьогодні у Ваше життя!
Іх всього сорок ми нарахували,
А зчим дожити у щасті до ста.
Творіть, і висот нових досягайте,
Міцніє хай сила, квітне краса,
Щоб всього найкращого в світі зазнати,
Здоров'я! Любові! Достатку! Добра!*

Колектив Почапинської ЗОШ І-ІІІ
ст. щиро вітає з 60-річчям
Мирослава Миколайовича ПЛАТО-
ША та з 80-річчям **Надію Василівну**
СТРУК.

*Нехай летять собі літа,
Нам зупинити їх не вдасться.
Хай буде істина проста:
Чим більше літ, тим більше щастя.
Людськіль шані зичим і тепла,
Достатку, злагоди в родині,
Журба щоб в безвість відійшла,
А радість жила в кожній днині.*

Колектив Тернопільської районної
державної адміністрації щиро вітає з
днем народження головної спеці-
аліста відділу організаційної робо-
ти та зв'язків з громадськістю апарату
Єлизавету Дмитрівну КУЧЕР та за-
відувача сектору опіки піклування
служби за справах дітей **Лідію Петрів-**
ну ГАЙДУ.

*В житті хай лунають лиш теплі слова,
А серце ніколи від болю не плаче.
І крутиться весело Вам голова
Лише від любові, добра та удачі!*

Колектив Великоберезовицької
селищної ради, депутатський корпус,
члени виконавчого комітету щиро ві-
тають з ювілеєм депутата селищної
ради **Ярослава Омеляновича ПЕЛЕ-**
ХАТОГО.

*Хай доля Вам шле добро і щастя,
Міцне здоров'я, море благ земних,
А щедрі дні, мов рушники квітчасті,
Нехай ще довго стеляться до ніг.*

Колектив Тернопільської районної
державної адміністрації вітають з днем
народження заступника керівника
апарату — начальника відділу загаль-
ного діловодства та контролю апарату
Світлану Миколаївну МІКІТІНУ.

*Нехай завжди Вам всміхається доля,
Несуть тільки радість з собою роки,
Хай щастя й здоров'я не зрадять ніколи,
Хай збуваються мрії, бажання й думки.
Хай ладиться скрізь: на роботі, в родині,
Щоб радісний настрій у серці не згас,
Все світле і гарне, що треба людині,
Нехай неодмінно приходить до вас!*

Колектив Тернопільської район-
ної державної адміністрації, колеги
та друзі вітають з днем народження
начальника відділу організаційної
роботи та зв'язків з громадськістю
Ірину Ярославівну БАЮРАК.

*Прийміть найкращі побажання,
Яскравих квітів незабутній цвіт,
Нехай це добре, щире привітання
Звучить для Вас ще сотню літ.
Хай над Вами небо буде завжди чистим,
Радісно — на серці, повно — на столі.
Щоб були завжди Ви дуже та здорові,
А душею й серцем вічно молоді!*

Цієї осені 18
вересня відзна-
чила свій 80-
річний ювілей
любляча мотуся,
найкраща у світі
бабуся **Надія Ва-**
силівна СТРУК з
села Почапинці.

*Найкращі слова, які є на землі,
ми даруємо, рідненька, сьогодні тобі.
Та всі разом хочем тебе привітати,
за турботи і ласку «спасибі» сказати!
Будь здоровою, веселою в будні та свята!
Хай весною в дворі зацвітає калина,
Будь щасливою завжди, бо з Тобою вся родина!
З повагою та любов'ю — діти, внуки та
правнуки.*

Педагогічний колектив Великоберез-
овицької ЗОШ І-ІІІ ступенів вітає з юві-
леєм директора школи **Юлію Іванівну**
ПАНЬКІВ, з днем народження вчителя
початкових класів **Галину Володимир-**
івну ГАЙДУК та педагога-організатора
Ларису Михайлівну ВОВНУ.

Прийміть найщиріші побажання
міцного здоров'я, особистого щастя,
невичерпної енергії і наснаги у всіх
ваших добрих справах. Хай у вашому
домі завжди панують мир і злагода,
у серці — доброта, а у справах — му-
дрість та виваженість.

Колектив Скоморохівської ЗОШ
І-ІІ ст. щиро вітає з днем народження
вчительки зарубіжної літератури **Марію**
Степанівну ПЕТРИШИН та вчительки
англійської мови **Уляну Степанівну**
ДЕРЛИЦЮ.

*Хай доля вам щастя багато дає,
Зозуля сто років життя науку.
Достатку — у будні, в свята —
подарунків,
Гарних подій, доброти, поцілунків!*

Колектив Довжанківської сіль-
ської ради, депутатський корпус,
члени виконавчого комітету щиро ві-
тають з днем народження сільського
голову **Олега Михайловича ТКАЧА.**

*Прийміть від душі щирі вітання,
Хай збудуться всі Ваші плани й бажання!
Життя хай дарує чудові презенти,
Яскраві емоції, щастя моменти.
Щоб лихо до хати дорогу не знало,
А доля Вам радість завжди дарувала!*

Іменинники Тернопільського рай-
онного територіального медичного се-
стра (санітарка) **Ірина Ярославівна**
ПОЛІЩУК, молодша медична сестра
(санітарка) **Марія Володіт**
Вікторія Вікторівна БИДЛОВСЬКА,
молодша медична сестра (санітарка) **Надія**
Василівна ВОЙНАРОВСЬКА, началь-
ника відділу матеріально-технічного
постачання **Ярослав**
Васильович БІСОВСЬКИЙ, водій
автомобіля **Ігор Богданович ДЗОЮБАК,** лікаря ортопед-
травматолога **Тарас Орестович ВЕ-**
РЕСЮК.

*Із днем народження вітаєм!
Добра і радіощ бажуємо,
Здоров'я на усі літа,
Хай в серці квітне доброта.
Хай в небі сонце ніжно сяє,
Веселка барвами грає,
Щебечуть солов'ї грайливо
На життя довге й щасливе!*

Колектив Острівської ЗОШ І-ІІІ ст.
щиро вітає з днем народження вчи-
теля історії **Марію Іванівну ГОШІЙ.**

*Бажуємо здоров'я, сонця у зеніті,
Любові, доброти і щастя повен днім,
Нехай у серці розкошує літо
І соняхом квітне золотим.
На довгий вік, на мнозі літа,
На шляху від людей, тепле родинне,
Стану, доле, крізь усе життя
Лише добром для доброї людини.*

Колектив Ігровицької сільської
ради, депутатський корпус, члени ви-
конавчого комітету щиро вітають з
днем народження головного бухгал-
тера **Марію Ігорівну ХОРОЗ.**

*Хай будуть вгамі здоров'я та сила,
Хай доля буде ласкава і щира!
Щоб ніколи не знали ви втоми!
Хай мир і злагода будуть у долі,
Хай Господь дарує надію й тепло
На довгі літа, на щастя й добро!*

Колектив Ігровицької сільської
ради, депутатський корпус, члени ви-
конавчого комітету надсилають щирі
вітання з нагоди дня народження со-
ціальному працівнику **Галині Арсе-**
нівніччю РОМАНЕЧКО.

*З днем народження вітаєм,
Від всього серця ми бажуємо
Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.
Хай посміхається життя
Та буде кращим майбуття!*

Офіційне

До місцевих бюджетів
Тернопілля надійшло
6 млн гривень

У 2018 році Головне управління Держгеокадастру у Тернопільській області організувало й провело 43 земельні аукціони з продажу прав оренди на 210 земельних ділянок державної власності сільськогосподарського призначення (за межами розселених пунктів) загальною площею 2 тис. га, стартовий розмір орендної плати — 2,82 млн гривень.

Під час торгів аграрії придбали права оренди на 131 земельну ділянку площею 1,4 тис. гектара.

Розмір річної плати за користування земельними ділянками, значений за результатами торгів, становить 5,9 млн гривень. Орендарі сплачуватимуть цю суму щорічно до бюджетів місцевих рад. Завдяки земельним аукціонам розмір орендної плати зріс удвічі, порівняно зі стартовою ціною.

Загалом у Тернопільській області середній розмір оренди плати за землі, передані в орен-

ду на аукціонах у 2018 році, становить 4,25 тис. грн/гектар.

Довідково. Земельні торги проводять відповідно до глави 21 Земельного кодексу України «Продаж земельних ділянок або прав на них на конкурентних засадах».

З детальною інформацією про земельні ділянки, права оренди на які виставлені на продаж, можна ознайомитися у розділі «Земельні аукціони» на офіційному веб-сайті Держгеокадастру.

Оголошення

ТОВ «Надежда Ритейл 2017» має намір отримати дозволу на викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря стаціонарними джерелами для АЗК №59, 60 за адресою: 47722, Україна, Тернопільська область, Тернопільський район, село Великі Гаї, вулиця Об'їзна, 8, 11.

Основним технологічним процесом, що супроводжується викидами забруднюючих речовин у атмосферне повітря, є прийом, зберігання та реалізація палива (бензин, дизельне паливо, скраплений газ, масла моторні та трансмісійні), вироблення електроенергії.

У викидах АГЗП № 5т присутні наступні забруднюючі речовини: сажа — 0,00018 т, вуглець окисид — 0,18 т, азоту діоксид — 0,012 т, ангідрид сірчистий — 0,0006 т, бутан — 0,2894544 т, бензин (нафтовий, малосірчистий, в перерахунку на вуглець) — 0,911516 т, масло мінеральне нафтове (С12-С19 (розчинник РПК-265 П та ін.) — 2,2Е-5 т, вуглеводні граничні (веретенне, машинне, РПК-265 П та ін.) — 0,070342 т, пропан — 0,1929696 т, бенз(а)пірен (мкг/100м3) 6Е — 8 т.

Згідно зі звітами про проведення інвентаризації стаціонарних джерел викидів забруднюючих речовин, рівні забруднення атмосферного повітря не перевищують гранично-допустимих концентрацій стосовно всіх забруднюючих речовин. Технологічні процеси характеризуються стабільністю параметрів, аварійні та залпові викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря відсутні.

Зауваження громадських організацій та окремих громадян приймають упродовж 30 календарних днів від дати публікації інформації в Тернопільській районній державній адміністрації за адресою: 46009, Тернопільська обл., м. Тернопіль, майдан Перемоги, 1.

Розробник документації: ТОВ «Центр практичної екології» (м. Полтава, вул. Шевченка, 52, оф. 203, тел.: (05322) 2-19-72, (098) 823-68-02, (099) 65-85-717).

Петриківська сільська рада має намір провести громадські слухання містобудівної документації «Детальний план території земельної ділянки Куриляк Г.П. для будівництва та обслуговування індивідуального житлового будинку, господарських будівель і споруд площею 0,1 га (кад. номер 6125286700:02:001:3554) у с. Петриків Тернопільського району Тернопільської області».

Громадські слухання відбудуться 24 жовтня 2018 року о 17.00 у приміщенні сільської ради села Петриків. Пропозиції та зауваження до містобудівної документації подають до Петриківської сільської ради з 9:00 до 16:00 за адресою: с. Петриків, Шептицького, 118А.

5 жовтня 2018 р. об 11:00 в приміщенні сільської ради в с. Мишковиці за адресою: вул. Січових стрільців, 5 відбудуться громадські обговорення щодо оцінки впливу на довкілля планової діяльності «Будівництво мікро ГЕС потужністю до 85 кВт на території Мишковицької сільської ради Тернопільського району Тернопільської області».

Ініціатор громадських слухань — ПМП «Люкс». Тел. 067-332-46-70. Відповідальна особа за проведення громадських слухань — Роман Миколайович Дерень.

Співчуття

Колектив Ступківської АЗПСМ сумує з приводу передчасної смерті медсестри **Людмили Володимирівни ЧУЙКО** і висловлює щире співчуття чоловікові, дітям та онукам померлої.

Оголошення

Чернелево-Руська сільська рада оголошує конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів. Документи приймають протягом місяця. Тел. для довідок 29-33-36.

22 жовтня 2018 р. о 15 год. в приміщенні **Петриківської сільської ради** відбудуться громадські обговорення містобудівної документації «Детальний план території формування земельної ділянки власності Гончарук Є. С. для будівництва індивідуального житлового будинку, господарських будівель на території Петриківської сільської ради».

Острівська сільська рада повідомляє, що 23 сесією 7 скликання від 14. 08. 2018 року, II пленарного засідання від 12. 09. 2018 року за №962 прийнято рішення «Про привнення у відповідність до чинного законодавства рішення про встановлення ставок земельного податку». З рішенням можна ознайомитися в Острівській сільській раді за адресою: с. Острів, вул. Кордуби, 63.

Життя як воно є

Почати все спочатку

Рейсовий автобус, рухаючись бездоріжжям до віддаленого села, раз у раз важко покашлював. Заглибившись у власні роздуми, Петро не помітив, що автобус прищукутильгав до потрібної йому станції. У зажурених очах час від часу з'являлися сльози. Пасажири скося зиркали на дивакуватого чоловіка.

— Агов, городський, твоя зупинка, — відірвав Петра від роздумів басист призначення. — Не проспи пункт призначення.

Вийшовши із запыленого автобуса, Петро вдихнув на повні груди. По один бік дороги розкинулося соняшникове поле, по інший — село. Невеличкі дерев'яні будиночки, розбита бруківка звивалася вглиб вишневої вулиці.

— Добридень! А підкажіть, де Терешкові живуть? — запитав у чоловіка, що проїжджав повз нього підводою.

— Аж в кінці вулиці, біля самого ставу. А ти їм хто будеш? — поцікавився той.

— Та як так... Справа у мене до них є, — знітився Петро.

— Невже хату в них купуєш? Геть здурів! Її ж задарма ніхто не візьме, — ніяк не міг вгамуватися селянин.

— Хата тут ні до чого. Інше діло є, — тупцював на місці, міркуючи, що збрехати, аби швидше відчепитися від надокучливого співрозмовника.

— Сідай, підвезу, махнув рукою чоловік.

Степан розповів, що дружина померла кілька років тому від запалення легень пізно. На жаль, в лікарню пійшла надто рано... Згоріла, мов свічка. На його руках залишилося двійко маленьких діток. І хоча важко було самому давати раду дівчаткам, вдруге одружуватися не став. Петро слухав його розповідь мовчки, хоча хотів сказати їй про те, що нестерпним вогнем пече у грудях. Чи ж міг він подумати колісь, що покине всі блага цивілізації, намагаючись втекти від самого себе?

Сутеніло. Петро обходив свої нові володіння. Звісно, не хороми, проте, якщо докласти рук — жити можна.

— Агов, сусіде, з новосіллям тебе, — почув Петро за спиною. Обернувся. За прогнилою хвірткою стояв Степан, тримаючи в руках згорток. Давай обмивати твою попку.

Чарка, друга... Й Петро не помітив, як заговорив зі Степаном про сокровенне.

— Зустрічався я з хорошою дівчиною, планували одружитися.

Аж тут до нас на фірму прийшла новенька секретарка. Панянка була дуративіва ми з нею добряче хильнули. Вранці прокинувся у її ліжку, а за кілька тижнів вона повідомила, що вагітна. Дівчинка народилася хворою. Аби врятувати дитину, продали все, що мали, навіть квартиру. Оселилися у батьків дружини. Взяти в кредит велику суму. На жаль, врятувати доньку не вдалося...

Петро замовк. По небритому смаглявому обличчю покотилася скупа чоловіча сльоза. Швидко змахнув її долонею. Петро, перевівши подих, продовжив:

— Смерть малої пережили, як страшний суд. Коли її не стало, здавалося, небо впало на землю. Якби не віта, чесно, не жила б. Вона трагедія пережила легше, хай не має жорсткий. Аби вилізи з боргів, влаштувався ще на одну роботу. Та щойно по донецькі минув рік — Віта ошелешила новиною: знайшла собі значно старшого чоловіка, у них все кредит був оформлений на мене, тож мусив кілька років гарувати на заробітках за кордоном. Знав би ти, Степане, як пекло в грудях. Але з часом охолов. Образа минула, зосталося розчарування... Хочеться, звісно, подивитися на її безсоромні очі. А з іншого боку, чи ж я їй суддя? Я оце лише кілька днів тому повернувся до України. Майже все зароблене віддав кредиторам. Решти вистачило лише на оцю розвалину. Але то нічого, я не журюся. Село мені подобається, та й люди тут, видно, непогані. А з часом, дасть Бог, і зустріну якусь хорошу дівчину...

Марія МАРТИНЮК.

Будьте здорові!

Не вживаєте калину? І даремно!

Біль у серці, загострення виразки шлунка, кашель, хрипота... Усі ці проблеми здатен усунути відвар калини.

Ягоди залити водою і варити 2,5 годин, цукру не додавати, потім процідити й охолодити.

Кора калини стане у пригоді тим, хто страждає від спазмів судин, безсоння. Столову ложку сухої кори залити 0,5 л кип'ятку, настоювати добу в темному місці. Настій процідити.

Настоянкою з квітів радять полоскати горло при ангіні, а сік використовувати як примочки від лишайів та веснянок.

Під час застуди покращать стан організму настоянки із плодів і квітів калини.

Настоянка з плодів: по 2 столові ложки протіяти меду змішати, залити 2 склянки сухої кори залити 0,5 л кип'ятку, настоювати добу в темному місці. Настій процідити.

Настоянка з квітів: 2 столові ложки квітів залити склянкою окропу, настоювати 1,5-2 години і вживати по 100 мл тричі на день.

Якщо плоди і квіти настоювати 6-8 годин, такий засіб у гарячому вигляді полегшить стан організму при бронхітах, запаленні легень.

Ягоди калини радять вживати тим, хто страждає від гастриту зі зниженою секрецією шлунка, а також для профілактики і лікування виразки шлунка.

Препарати з калини м'яко діють на організм, вони малотоксичні і не мають протипоказань. Але все ж калина протипоказана людям, схильним до тромбоутворення, а також вагітним жінкам.

Відкриємо ще один секрет — кілька свіжих ягід калини позбавлять від закріпів.

3 кілограми заморожених або висушених ягід — і ви забезпечені на всю зиму і вітамінами, і ліками одночасно.

Господині в записничок

Як зберігати болгарський перець

Болгарський перець поєднується майже з усіма овочами, тому його додають до багатьох страв. Він не втрачає своїх смакових якостей під час консервування. Його маринують, солять, заморозжують.

Крім того, його можна зберегти і в свіжому вигляді. Але потрібно знати, який перець можна покласти на зберігання, а який треба використовувати відразу в їжу.

Деформовані плоди, перестиглі, потрескані, з механічними пошкодженнями для зберігання не придатні.

Не зайве нагадати, що перець перед зберіганням не мийте.

Недозрілі плоди зберігають при температурі 10-12°C і вологості повітря 90-95%. У процесі зберігання перець набуває червонуватого забарвлення.

Якщо температура в приміщенні нижче +8°C, то плоди уражаються хворобою. На їх поверхні з'являються темно-зелені плями. Якщо низька вологість повітря, то перець починає в'янути.

Зрілі плоди зберігають при температурі +1-2°, вологості повітря - близько 90%. У таких умовах перець може зберігатися близько двох місяців. Невеликі ящики або лотки, місткістю близько 10 кг, застеляють папером або тирсою, складають перець рядами, накриваючи папером або тирсою. Можна також використовувати сухий пісок.

Деякі господині обгортають кожен плід в папір. Оптимальні умови зберігання перцю — в холодильнику. Плоди змащують олією і складають в поліетиленовий пакет з отворами для циркуляції повітря.

Якщо в помешканні немає місця для зберігання перцю, то його можна заморозити.

Перець мийте, просушують, зрізують плодоніжку, видаляють насіння, вкладають один в інший і поміщують у поліетиленовий пакет із застіркою. Також можна порізати на шматочки, розфасувати у пакетики.

У замороженому вигляді перець не втрачає смакових якостей близько року.

Болгарський перець, який не придатний для зберігання, але не пошкоджений хворобами, можна засолити. Для цього його ретельно мийте, видаляють насіння, ріжуть на шматочки. Складають в банку, пересипаючи сіллю. Зберігають у холодильнику.

Також можна перець перемолоти, змішати з сіллю, додати трохи олії. Таке пюре потрібно зберігати в холодильнику.

Господині на замітку

З настанням першого похолодання, викопайте куці з зеленим перцем разом з коренем, обтрисіть землю. Підвісьте куці коренем вгору в прохолодному місці, з розпилювача обробіть рослину 1-процентним розчином мідного купоросу. Плоди будуть тягнути соки з стебла і поступово дозрівати.

Відберіть кілька стиглих плодів на насіння. Виріжте насіння разом з плодоніжкою, розкладіть на тканині і підсушіть. Сушити треба в тіні, оскільки на сонці насіння втрачає схожість.

Усміхніться

☺☺☺

Через місяць після весілля:

— Так, це правда, що я обіцяв тобі золоті гори, коли ми одружимося. Але про пральну машинку мови не було!

☺☺☺

Той, хто вважає, що бути домогосподаркою легко, просто ніколи не намагався завантажити білизну в пральну машину з тістечком в одній руці і телефоном в іншій.

☺☺☺

Мій брат все життя мріяв стати космонавтом, а я мріяв стати лікарем і вилікувати його.

☺☺☺

— Нервово захворювання вашої дружини не становить небезпеки. З таким неврозом люди живуть дуже довго.

— А я, лікарю, скільки протягну я?

☺☺☺

Чоловік і дружина штовхають свою машину до ремонтної майстерні. Чоловік говорить дружині:

— Той чоловік, який продав нам свою машину, де в чому мав рацію...

— А саме?

— У тому, що ця тачка майже зовсім не витрачає бензину...

☺☺☺

Що я можу сказати про ідею благополуччя...

Якби мою зарплату проїдали не ми з котом, а один кіт, він, напевно, вважався б котом з середнього класу.

☺☺☺

— Мила, а де гроші, які я відпустив на відпустку?

— Ой, я забула тобі сказати, що я купила на них шубу.

Чоловік підходить до телефону і набирає номер:

— Алло, це туристичне агентство? Будь ласка, замовіть 2-х путівок на Канари — одну в тундру в дво-зірковий чум з виглядом на дрейфуючу станцію.

☺☺☺

— Любий, лікар порекомендував поїхати нам відпочити на Багами чи Канари! Куди ми поїдемо?

— До іншого лікаря!

☺☺☺

Футбол | Юні переможці

Фестиваль дитячого футболу

Дитяча футбольна команда хлопчиків 2007-2009 р. н. Байковецької об'єднаної територіальної громади з медалями, грамотами і командним Кубком повернулася з Вінниці. У місті над Південним Бугом наші земляки брали участь у фестивалі дитячого футболу. Турнір тривав упродовж трьох днів на центральному стадіоні Вінниці.

ський, начальник відділу культури, туризму, молоді та спорту Роман Сушко, а також їхній добровільний помічник — дідусь одного з юних футболістів Микола Шкарупа.

Треба зазначити, що Тернопільщину на фестивалі представляла ще одна дитяча команда — «Футбольний клуб Біскупа» з Байковецької громади, як і їхні батьки й тренери, стали справжніми друзями. І тільки в матчі між собою вони були запеклими супротивниками.

Наставники і керівники обох команд відзначили, що усі хлопці з Тернопільщини були стійкими і наполегливими на футбольному полі, а за його межами — вихованими, культурними, організованими.

Змагання були дуже насиченими: за три дні юні футболісти зіграли аж 17 матчів. І хай поєдинки були короткими — лише по 15 хвилин, але навантаження на дітей випали серйозні. І все ж команда Байковецької громади 11 поєдинків виграла, два — зіграла внічию і лише в чотирьох матчах зазнала поразки.

Загалом до Вінниці виїхало 18 вихованців тренерів Ігоря Яворського та Ігора Біскупа. Керівництво Байковецької та Ігоря Біскупа фінансувало всі необхідні витрати і зробило все можливе, щоб поїздка для дітей була комфортною і цікавою. Зокрема, до місця змагань вони добиралися комфортабельним автобусом, а у Вінниці проживали у готелі. Їх супроводжували тренер Ігор Явор-

ФУТБОЛЬНЕ ТАБЛО

Чемпіонат України. Друга ліга, тур 9:
«Нива» (Тернопіль) – «Полісся» (Житомир) – 0:1
Гол: Шишинін, 9

У неділю, 23-го вересня, на Тернопільському міському стадіоні вболівальників чекатиме дербі «Нива» – тернопільської і вінницької. Початок поєдинку о 16:00. Придбати квитки можна у ТЦ «Кришка» (вул. Живова, 15А) на стійці у партнерів клубу — фабрики емоцій OGOGO. Вартість квитка 30 грн. Каси міського стадіону працюватимуть у день проведення матчу, розпочинаючи з 13:00.

1/16 фіналу Кубка України серед аматорських команд. Повторні поєдинки: «ОДЕК» (Оржів, Рівненська обл.) – «Збруч-Агробізнес» (Підволочиськ, Тернопільська обл.) 1:0 (перший матч: 4:1), «Факел» (Липовець, Вінницька обл.) – «ДСО-Поділля» (Тернопільський р-н) (перший матч: 2:2).

Аматорський чемпіонат України, тур 7: «Агрон» (Великі Гаї) – ФК «Ужгород» 2:1, «ОДЕК» (Оржів, Рівненська обл.) – «Тернопіль-ДЮСШ» 4:1, «Кристал» (Чортків) – «Кобра» (Острог, Рівненська обл.) 6:0. Наступні матчі: 22 вересня, субота – «Покуття» – «Тернопіль-ДЮСШ», 23 вересня, неділя – «Рочин» (Соснівка, Львівська обл.) – «Агрон», «Хмельницький» – «Кристал».

Чемпіонат Тернопільської області, тур 14: «ДСО-Поділля» (Тернопільський р-н) – «Тернопіль-ДЮСШ» 3:1, ФК «Бережани» – «Збруч-Агробізнес» (Підволочиськ) 4:4, «Колос» (Зборів) – ФК «Козова» 1:1. Трійка лідерів: «Агрон-ОТГ» – 32 очки (12 матчів), «ДСО-Поділля» – 24 (13), «Кристал» – 21 (13).

Футбол | Чемпіонат Тернопільського району

В очікуванні чемпіонського поєдинку

Виходить на фінішну пряму чемпіонат Тернопільського району з футболу 2018-го року. Команди першої і другої ліг уже завершили марафон. Якщо в другому дивізіоні ще за тур до закінчення першості визначилися призери, то в першому залишилося провести одну зустріч, яка, як виявилось, стане «золотою».

Футболісти з Товстолуга і «Динамо-Красівки» вже завоювали право наступного сезону грати у вищій лізі, а тепер в очному поєдинку мають з'ясувати, хто стане володарем турніру. Зробити і мінусової неділі, але зазнав першої поразки в сезоні від великогаївських футболістів, котрі показали справжню спортивну мужність у принциповому дербі. Бронзовими медалістами стала команда з Мишковичів, а падають першу лігу представники Гаїв-Шевченківських і Домамо-

рича. Останні ще встигли грекунути дверима, перемігши в заключному поєдинку опонентів із Козлова (6:3), поступаючись після першого тайму (1:3).

У другій лізі зустрічі звітного турнірного значення, та все ж вони відбулися в напруженій боротьбі. Згідно з календарем, зустрічалися команди, які вели боротьбу за підвищення в класі, і в обох поєдинках у Стегниківцях і Драганівці зафіксовані нічийні рахунки. Вітаємо колективи з Чистилова-Плотичів-2 і Стегниківців із виходом у першу лігу, а

футболістів із Баворова – із завоюванням бронзових медалей!

Чотири перших представники вищого дивізіону свої поєдинки синхронно виграла і продовжують боротися за чемпіонство (Шляхтинці і Дубівці) та за бронзові медалі (Плотича та Івачів). Також триває напружена боротьба за право залишитися у вищій лізі. Тут поки що найгірші шанси у футболістів з Білої, в яких із різних причин не відбулася зустріч із представниками Великої Березовиці, що також є претендентами на вибуття. У цій же зоні перебувають колективи

з Соборного, Озерної і Великого Козлів. Також цікаво, все найцікавіше чекає вболівальників в іграх двох заключних турів.

Результати зустрічей, які відбулися 16-го вересня: вища ліга – Прошова – Дубівці 2:3, Острів – Шляхтинці 0:2, Озерна – Плотича 0:5, Івачів – Великий Глибочок 1:0, Соборне – Великі Бірки 1:1; перша ліга – Кутківці – Мишковичі 2:2, Товстолуг

– Великі Гаї 0:2, Домаморич – Козлів 6:3, Байківці – Динамо-Красівка 0:3, Гаї-Шевченківські – Білоскірка 0:2; друга ліга – Підгородне – Курники 4:3; Товстолуг -2 – Петриків 1:4, Драганівка – Чистилів-Плотича-2 2:2, Стегниківці – Баворів 2:2.

Юрій БУЧИНСЬКИЙ, заступник голови Тернопільської районної федерації футболу.

ВИЩА ЛІГА

№	Команда	І	В	Н	П	ТП	Р/М	О
1	Шляхтинці	19	14	2	3	0	53 - 15	44
2	Дубівці	19	13	2	4	0	59 - 31	41
3	Плотича	19	11	1	6	1	39 - 27	34
4	Івачів	19	9	4	6	0	47 - 29	31
5	Прошова	18	9	3	6	0	39 - 32	30
6	В. Бірки	19	9	2	7	1	37 - 41	29
7	Острів	19	8	1	10	0	42 - 42	25
8	В. Березовиця	18	6	4	8	0	34 - 39	22
9	В. Глибочок	19	6	1	11	1	21 - 45	19
10	Озерна	19	5	3	11	0	39 - 54	18
11	Соборне	18	5	2	12	0	28 - 54	17
12	Біла	19	3	3	13	0	17 - 50	12

ПЕРША ЛІГА

№	Команда	І	В	Н	П	ТП	Р/М	О
1	Товстолуг	17	14	2	1	0	58 - 16	44
2	Динамо-Красівка	17	14	0	3	0	57 - 16	42
3	Мишковичі	18	11	4	3	0	50 - 22	37
4	Великі Гаї	18	11	1	5	1	46 - 31	34
5	Байківці	18	9	3	6	0	47 - 28	30
6	Білоскірка	18	7	2	9	0	39 - 52	23
7	Козлів	18	5	0	12	1	32 - 66	15
8	Кутківці	18	3	4	11	0	40 - 59	13
9	Домаморич	18	3	1	13	1	33 - 64	10
10	Гаї-Шевченківські	18	3	1	14	0	23 - 69	10

ДРУГА ЛІГА

№	Команда	І	В	Н	П	ТП	Р/М	О
1	Чистилів-Плотича-2	16	11	3	2	0	57 - 22	36
2	Стегниківці	16	10	2	4	0	42 - 25	32
3	Баворів	16	8	4	4	0	41 - 30	28
4	Петриків	16	7	3	6	0	31 - 27	24
5	Лозова	16	6	5	5	0	42 - 34	23
6	Драганівка	16	6	4	6	0	41 - 31	22
7	Підгородне	16	5	5	6	0	23 - 33	20
8	Товстолуг-2	16	3	0	13	0	19 - 65	9
9	Курники	16	1	4	11	0	31 - 59	7
10	Смиківці	0	0	0	0	0	0 - 0	0

Все буде смачно

Помідори на зиму: перевірені рецепти

Початок
у №37.

В'ялені помідори

Інгредієнти: помідори - 1,2 кг, сіль - 2 ч. л., петрушка - 30 г, базилік - 30 г, оливкова олія - 150 мл, часник - 2 зубки, перець чорний мелений.

Приготування. Помідори розрізати на половинки. Деко застелити фольгою, змастити олією, викласти половинки помідорів і посипати їх сіллю з перцем, дрібно нарізаною зеленню. Покласти у духовку і в'ялити помідори за температури 100-150°C. Через дві години духовку вимкнути, проте помідори залишити в ній.

На дно гарячої банки покласти кілька листочків зелені і порізані зубки часнику. Зверху щільно вкласти в'ялені помідори, залити олією та закрити капроновою кришкою. Зберігати в холодильнику.

В'ялені помідори з соевим соусом

Помідори помити і викласти на серветки, щоб стекли вода. Деко застелити пергаментом. Помідори розрізати на чотири частини і викласти на деко.

Приготувати суміш із солі, чорного меленого перцю та цукру. Цією сумішшю посипати помідори, покласти в духовку, в'ялити 4 години при температурі 100-120°C. Духовку залишати трішки відкритою, щоб виходила волога.

Подрібнити часник, додати приправу з італійських трав, оливкову олію.

Викласти помідори в стерильні банки, перекладаючи часниковою сумішшю. Додати 1 ч. л. соєвого

соусу, залити олією. Зберігати в холодильнику.

Квашені помідори з гірчицею

Інгредієнти: помідори, листя хрону, вишні та смородини, перець горошком, духмяний перець, гвоздика, лавровий листок, часник.

Маринад (з розрахунку на одну 3-літрову банку): 1,5 л води, 2 ст. л. солі, 2 ст. л. цукру, 2 ст. л. сухої гірчиці.

Приготування. На дно 3-літрової банки покласти листочок хрону, листя вишні та смородини, перець горошком, духмяний перець, гвоздику, лавровий листок, часник. Потім викласти помідори. Зверху – петрушка та сухий порозин гірчиці. В холодній воді розчинити сіль та цукор. Залити маринадом помідори, закрити капроновими герметичними кришками.

Помідори з аспірином

Інгредієнти: (на 3-літрову банку) лавровий листок, листя смородини та вишні, перець чорний горошком - 10 шт., духмяний перець, гвоздика, петрушка, корінь хрону, зерна гірчиці, часник - 3-4 зубки, таблетки аспірину - 5 шт.

Маринад: на 10 л води 0,5 кг цукру, 300 г солі, 0,5 л оцту.

Приготування. У банку покласти листя хрону, смородини й вишні, перець, часник (зубки розрізати навпіл), лавровий листок, спеції.

Викласти помідори в банки, зверху покласти зелень петрушки та селери. У холодній воді розчи-

нити сіль, цукор, оцет і залити помідори.

У кожному банку всипати подрібнені на порошок таблетки аспірину. Закрити герметичними капроновими кришками. Зберігати в холодному приміщенні.

Помідори з медом

Інгредієнти: помідори - 2 кг, цибуля - 200 г, сіль - 50 г, мед - 100 г, фруктовий оцет - 50 г.

Приготування. Цибулю порізати тонкими кільцями. Помідори наколоті голкою. У простерилізовані банки укласти помідори, перекладаючи цибулею. У одному літрі води розчинити 50 г солі, 100 г меду і 50 г фруктового оцту. Залити помідори киплячим маринадом. Стерилізувати 10 хв. Закатати банки.

Квашені зелені помідори

Інгредієнти: зелені помідори - 10 кг, петрушка, кріп, перець гіркий - 3 шт., листя смородини чорної - 10-15 штук, часник - 6 зубків.

Приготування. Зелень помити і викласти на рушник, щоб стекла вода. Банки простерилізувати. Перець гіркий розрізати на половинки. На дно банки покласти зелень, половинки перцю гострого, 2 зубки часнику, потім зелені помідори, і так шарами — до верху банки. У одному літрі води розчинити 50-60 грамів солі і закип'ятити. Залити помідори гарячим розсолем, закрити кришками і залишити в темному і прохолодному місці.

Процес квашення зелених томатів триває близько 3 тижнів.

При засолюванні зелених помідорів можна експериментувати, наприклад, в розсіл додати лавровий листок, кілька бутонів гвоздики для аромату, базилік, майоран і кінзу.

Помідори «Їжачки»

Інгредієнти: невеликі помідори, часник.

Для маринаду: 1 л води, 3 ст. л. цукру, 1 ст. л. солі, оцтова есенція (70%).

Приготування. Часник порізати тонкою соломкою.

У помідорах зубочисткою зробити проколи, у які вкласти стерилізовані банки.

У воду додати сіль і цукор, довести до кипіння і залити в банки. Через 5-7 хвилин маринад злити, знову закип'ятити і залити в банки. Есенцію (з розрахунку 0,5 ч. ложки на літрову банку) і заклати.

Свіжі помідори

Інгредієнти: помідори, спирт (з розрахунку 1 десертна ложка на однілітрову банку). Помідори мають бути тверді, з непошкодженою шкіркою.

Приготування. Ретельно вимити і висушити помідори. Складні банки помити і висушити в гарячій духовці.

У банки влити спирт, підпалити. Як спирт вигорить повністю, швиденько викласти помідори і заклати. Зберігати в темному прохолодному місці протягом 2-3 місяців. Такі помідори зберігають свіжий вигляд, колір і смак.

Помідори мариновані з олією

Інгредієнти: на літрову банку: помідори, 1 цибулина, 2 шт. лаврового листка, духмяний перець, горошком, духмяний перець, гвоздика.

Для маринаду: 1 л води, 2 ст. л. солі, 2 ст. л. оцту.

Приготування. На дно чистої літрової банки викласти спеції. Цибулю порізати кільцями, помідори розрізати навпіл. Викласти в банку по черзі.

Приготувати маринад, залити ним помідори. Накрити кришками і стерилізувати 10 хвилин. Влити в кожному банку 2 ст. л. рафінованої олії, заклати.

Смачного!

Дитячий майданчик

Загадки

В школах дзвоник продзвенів,
Школярів дім знань зустрів.
В лісі вирости грибочки,
У опеньках всі пеньочки...
(Вересень)

Чарівник прийшов у ліс,
Фарби, пензлик приніс.
У діброві та садочку
стали жовтими листочки.
(Жовтень)

Краплі з неба,
Дахів, стріх,
Дощ холодний,
Перший сніг,
Почорнів без листя сад.
Що за місяць?
(Листопад)

Осінні сні клена

Ми пішли до лісу подивитись на осінні вбрання дерев. Зупинились біля високого клена. Посідали. Яка краса відкрилася перед нами! Стоїть клен у яскравому барвистому вбранні, а листочки ж ні затремтять, ні зашепотять.

— Дивіться, діти: клен спить. І сниться йому все, що бачив од весни до весни. Ось жовтий листочок — мов золота кульбабка. Весною клен був зачарований її красою. Запа — ятав. А як заснув, то й пригадав весну — листочок і пожаттів.

А там, бачите, листочок — мов ранкова зоря — рожевий і ласкавий, а цей — як вечірня заграва у вітряний день.

На цій гілочці — яскравий і красивий, немов крило вивільги. Мабуть, сиділа колись тут вивільга, а зараз приснилося кленові її крило.

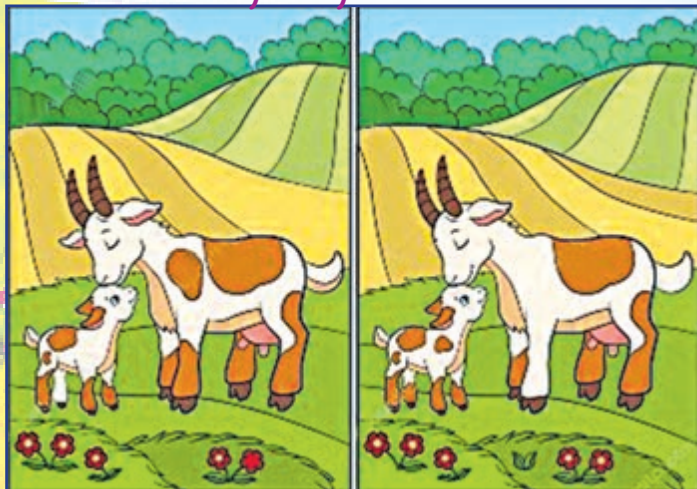
Ми принишкли й милувалися красою. Усі наче боялися потривожити чарівний сон клена.

Василь СУХОМЛИНСЬКИЙ.

В осіннім лісі

В осіннім лісі всюди казка,
Тут різні барви, кольори.
І краєвиди ніжні, й ласка,
І тепле сонечко вгорі.
Уся багряна в дуба гілка,
А клен вогнем палахкотить.
Он на сосні стрибає білка
І сойка між гілок летить.
Он вигляда грибок з-під моху,
Ще під листком — грибок-маля.
Та меншим день стає потроху,
Бо до зими летить земля.

Знайди відмінності

Лабіринт

